

Трибуна міського українського слова на сімнадцять американських землі

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740

РЕКОРДОВЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКІВ І ЧИСЛА ЗАТРУДНЕНИХ

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що в серпні цього року зазначено рекордове збільшення в економіці країни. Цей рекорд вийшов з того, що в серпні число безробітних робітників дорівнює до 65,488,000 осіб, прибутки всіх робітників збільшилися так, що в річному відношенні вони виросли до 300,500,000,000 доларів, а в будівельному промислі вийшов рекорд по збільшенню. Особисті прибутки всіх працівників зросли внаслідок того, що федеральні працівники почали користуватися збільшення платення, також і деякі приватні підприємства збільшили в липні зарплати своїм працівникам. (До особистих прибутків зараховується всі прибутки тих осіб, які працюють в чужих підприємствах, або в своїх власних, мають прибутки з дивидендів, відсотків, чистих і т. п. Річне відношення обраховується тим способом, що місячні прибутки множаться через 12). Число безробітних дорівнює до небувало в історії цієї країни числа — 65,488,000 осіб в серпні цього року. Воно збільшилося в тому місяці на 493,000 осіб, а збільшення числа безробітних в одному році виносить 3,211,000 осіб. Число безробітних виносить тільки 3.3 відсотка всіх трудящих — це значить 2,322,000. В одному місяці число безробітних зменшилося на 234,000, а в одному році на 1,008,000. До безробітних з а р а х о в у є т ь ся всі тих, які зголосилися в Урядові праці і шукають за працю. В будівельному промислі вийшов також великий рекорд. В серпні вийшло на нові будови 3,978,000,000 доларів, а в перших вісьмох місяцях цього року на будови вийшло 27,051,000,000 доларів. В річному відношенні вийшло на будови малих 6 виносить, на основі вийшли в серпні — 41,500,000,000 доларів.

Журналіст не хоче признатися, яким способом дістав інформації з Крайової Ради Безпек

Вашингтон. — Департамент справедливості почав слідство, щоб виявити, яким способом журналіст Чарльс Робертс дістав про те, що діялося на засіданні Крайової Ради Безпек, головував якої сам президент Айзенгауер. Агенти ФБІ запитували Чарльса Робертса, звідки він одержав ці відомості, які виходили з минулого року з щоденників "Вашингтон Пост" і "Тайме Геральд". В першій публікації, яка по'явилася 8 листопада 1954 року, що ЗДА укладають договір із "Урядом Націоналістичного Китаю", сказало було про те, що Націоналістичний Китай не зміг вести провади- тивних дій проти комуністів. В другій публікації, надрукованій 8 листопада 1954 р. повідомляється про те, що три члени Об'єднаних Шейб Штату і державний секретар Джан Фостер Доллес вважають, що ЗДА мають атакувати комуністичний Китай з повітря, коли треба буде не допустити до нападу комуністів на острови Матсу і Касімо. Робертс заявив агентам ФБІ, що він не бачив жiadного урядового документу перед надрукуванням зазначених публікацій, і що в зв'язку з цією справою закон не був порушений. Але він відмовився сказати, яким способом здобув ці секретні відомості з Крайової Ради Безпек.

Спека і пожежа лісів в Каліфорнії

Лос Анджелес, Каліфорнія. — В Лос Анджелес панує вже 8 днів велика спека, і температура в тих днях виносилася понад 100 ст., а в деяких днях доходила до 110 ст. Внаслідок цієї нечуваної спеки згнили вже понад 80 осіб. Одночасно повідомляють із Сан Франциско, що там горять ліси, і від тієї пожежі загрожено місто Ірека. Досі згоріли вже тисячі акрів лісу, і важко що пожежу опанувати кількома тисячам пожежників, бо всі дерева в лісі сухі внаслідок довгої спеки.

Секретар здоров'я про вакцину д-ра Солка

Вашингтон. — Секретар здоров'я Маріон В. Фолсом заявив, що всі дані свідчать про те, що вакцина д-ра Солка з добрим засобом забезпечувати нащеплення проти дитячого паралічу. Це є перша урядова заява про те, що щеплення вакциною Солка успішно в поборюванні поліо. У радіовій промові Фолсом твердив, що згідно з статистичними даними, нащеплені діти майже в чотири рази менше хворіли на поліо, як діти нещеплені. Те саме твердив недавно і Уряд здоров'я Нью-Йоркського штату. Федеральний Уряд Здоров'я досі не займав становища в цій справі, бо ще не всі стейти оприлюднили статистичні дані. Крайова Фондация для Поборювання Дитячого Паралічу має тепер стільки вакцин Солка, що зможе в другий раз нащепити всіх тих дітей, які вже раз були щеплені. В найближчому році, заповідає Фолсом, вакцини буде стільки, що можна буде нащепити дальші рідники шкільних дітей — від п'яти до дев'яти років.

В АМЕРИЦІ

● Архистепис польських спільнот в Європі, Йосиф Фелікс Гавліна, прибув з Риму на двомісячний відвідини до ЗДА. Він заявив журналістам, що Захід не повинен забувати Польщі і тих східно-європейських держав, які століттями борються за свою волю. Народи Східної Європи, — сказав він, — вірять Заходові, і не вільно виходити з них до віру. ● Уряд бразильської провінції Сан-Паулу закінчує торгівлю на так званому "Чортовому" острові, а в'їзні перешли до інших торгів. В 1933 і 1952 роках в цій торгівлі виходили криваві повстання в'їзні. ● Поліційні відділи в Гобокені, Н. Дж., припинили бікми май 200 юнаків — порторіканців та італійців американського роду. Двадцять поліцейських було поранених, а 12 юнаків забрали до шпиталю. Війна виникла між членами релігійного свята. Поліція заарештувала сім'ю хлопців. ● На зборах Американського Фармакологічного Т-на д-р Ісак Кеннет В. Коппер розповів про новий лік, який забезпечує проти Т-го Малагійського типу дитячого паралічу. Цей лік називається "геленін", і його з успіхом випробували на мавпах. ● У порті Сан Франциско спущено на воду 42,000-тонний літакопесець "Вон Гом Річард", перебудований коштом 67,000,000 доларів. Під час перебудови команди над літакопесцем кружили джетої, літаки. ● Хоча цьогорічний фестиваль не збільшив руху в країні, готель, ресторанах і т. п., бо була невідповідна погода (гаряча, велика вологість і гурагани), місто Нью-Йорк планує організувати "Літній фестиваль" також в 1956 році. ● Президент Айзенгауер на Американо-бразильському здоров'я, виживання і добродійності Оміту К. Гоббі членом Комітету для виживання, справ при Вілому Комі. В листопаді цього року Комітет має обговорити програму поліпшення виживання в ЗДА. ● Суд присягав 35-річного Дж. В. Мілену і 24-річного Роя Бранста в убивстві 14-річного муринського хлопця Луїса Ті-Мана, який, нібито, образив білу жінку. Обвинувачені застрелили хлопця, а труп його викинули в річку.

Президент домагається поширення інформації „Голосу Америки“

Денвер, Колорадо. — Президент Айзенгауер домагається, щоб ЗДА „використали дух Женев“ і поширили інформацію про ЗДА в державних комуністичних світу при допомозі радіо „Голосу Америки“. Директор Інформаційної Агенції ЗДА Теодор С. Страйберт сказав, що після конференції Великої Чвирки в Женеві витворилася атмосфера, в якій ЗДА з успіхом можуть говорити правду про „мирні замахання президента“. Президент схвалив проєкт Страй-

Страйк в ньюйоркському порті може поширитися на інші східні порти

Нью-Йорк, Н. Й. — Спілка Міжнародних Вантанжників покинула працю в усіх причалах Нью-Йоркського порту. 13,000 портових вантанжників не вивантажують товарних кораблів і не працюють при вивантажуванні особових кораблів, в наслідок цього 40 вантанжних кораблів стоять в портах Нью-Йорку, Брукліну і Джерзі Сіті. Сподіваються, що в найближчому часі цей страйк пошириться на порти в Філадельфії, Балтіморі і Бостоні. Районовий директор Спілки Міжнародних Вантанжників в Бостоні Девел Дж. Донован заявив, що він просить спільно раду, щоб підтримала вантанжників у Нью-Йорку. Представники вантанжників заявляють, що залягання праці, — це не є страйк, бо спілка не має жiadних претензій до працевлаштування. Це тільки має бути демонстрація проти двостейтності

Продовжуються наради про роззброєння

Об'єднані Нації. — Підкомісія Об'єднаних Націй для справ роззброєння продовжує свої наради за закритими дверима, отже у неприявності представників преси. На останньому засіданні головував російський делегат Соболев, відносно з чергуванням системою головування. Він усе ще не дав відповіді на останню пропозицію през. Айзенгауера про обмін військовими інформаціями та право взаємної летунської контролі над військовими об'єктами в СССР і ЗДА. Проєкт Гарольда Стасена про контролі над спо-

4-ий ЗАГАЛЬНИЙ З'їзд ДЕЛЕГАТІВ БРАТСТВА К. ВОЯКІВ 1. УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА В ЗДА

Нью-Йорк. — В дні 3 і 4 вересня 1955 в приміщенні "Чорноморської Сі" відбувся З'їзд делегатів Братства К. Вояків 1. Української Дивізії. На З'їзді прибуло 35 урядових представників 9 стейтів Братства в ЗДА, уповноважених і членів Красної Управи та членів Братства. Делегати вибрали президиум в складі: полк. Р. Долинський, д-р В. Прокопович, В. Шпайло, референт суспільної опіки: мгр. В. Артимішин, вільні члени: о. А. Микита ЧСВВ, А. Тимків. Контрольна Комісія: Е. Михайлів, М. Головач, інж. В. Забродський. Товариський Суд: д-р В. Прокопович, В. Будний і М. Оглюк. В дальшій нарадах З'їзд прийняв резолюції.

„В чуному пір'ю“ на „Союзівці“

Напередодні великого осіннього фестивалю на Союзівці в суботу дня 10 вересня ч. р. виступили драматично-хореографічний гурток „Джерело“, що існує при 10-ому Відділі ОДВ в Нью-Йорку. Гурток поставив п'єсу „В чуному пір'ю“, сценічну картину на трі дії Марії Підгірянки із учнів проф. Р. Петріни.

Курення цигарок спричиняє коронарну недугу серця

Нью-Йорк. — Число захворювань на коронарну недугу серця на 40 відсотків більше серед чоловіків, які регулярно курять цигарки, в порівнянні з некурцями. Нові дослідження виявили, що курення спричиняє товщину в кровеносних судинах, і веде до коронарної недуги серця. Недуги серця і кровеносних судин — найчасті-

ПРЕДСТАВНИКИ УНС ІНТЕРВЕНЮВАЛИ В ДЕРЖАВНОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ В СПРАВІ ПОЛІТИКИ „НЕПЕРЕДРІШЕННЯ“

Вашингтон. — Представники Українського Народного Союзу, користуючись із запрошення бути в контакті з Державним Департаментом у важливіших справах загальної значення, відвідали минулої середи, 7-го вересня, Державний Департамент та, предлаживши відповідне меморандум, у півторогодинній довірчій конференції основною „засувавши проблему політики „непередрішення“ і її найбільш шкідливі значення не тільки для поневоленіх Москвою народів і їх боротьби за волю, але й для інтересів самої Америки, її престижу та для всього вільного світу. Делегация очолював гол. пред. УНС Юрій Дмитро Галичанин, а в її складі, крім нього, входили ще заст. гол. пред. адм. М. Пізнак та редактор „Свободи“ А. Драган. Покликується на те, що під час довгої конференції в Державному Департаменті, яку мали представники УНС Союзу з нагоди останньої конференції у Вашингтоні з кінцем травня м. р. представники цього Департаменту запропонували, щоб УНС Союз продовжував цей безпосередній зв'язок, — Головний Екзекутивний Комітет УНС Союзу уважав, що справа т. зв. політики „непередрішення“ є до тієї міри важливою і шкідливою, що на ній треба звернути увагу відповідальним державним чиникам.

У меморандумі, який був базою розмови, висунуто такі аргументи проти політики непередрішення:

Минула виборча кампанія, як і вислід виборів, виявили велику популярність політики визволення серед американської публіки. Не є виключено, що саме таке наставлення американського народу, як і внутрішні труднощі Советського Союзу вплинули на те, що советський уряд почав широкую і не безуспішну кампанію в справі „мирного співіснування“. До цього долучились ще й докоро шкідливі тенденції т. зв. політики непередрішення, що проявляється головно в активності та станові деяких приватних американських агенцій, заінтересованих в поборюванні большевизму. Принципом політики непередрішення є, щоб усі поневолені народи та їх еміграційні групи насамперед спільно поборювали большевизм, а щойно по його поваленні думали про своє самовизначення. Проти такої політики солідарно виступають усі поневолені Москвою неросійські народи, вважаючи, що:

1. Україна, Білорусь, Грузія та інші неросійські народи, які становлять сьогоднішні складові частини т. зв. Советського Союзу, вже в рр. 1918-1919 скористали з Вилсонівського права на самовизначення.

Релігійна і моральна єдність є єдиним шляхом, щоб оминати катастрофу — заявляє Папа

Рим. — Святіший Отець Папа Пії XII виступив з промовою до 1,500 учасників Десятого Міжнародного Конгресу Історичних Наук, що його відкриття відбулося в Римі в неділю дня 4 вересня ч. р. У своїй промові ствердив Папа, що напруження між расами і шмибами і танками. Ця п'єса з глибоко-патрістичним і виховним змістом з прегарним духовним кормом для української дітвори і молоді. Музика проф. І. Недільського. Сценічне оформлення І. Поліщука. Перед виставою українське пір'ю, сценічну картину на трі народні танці у виконанні учнів проф. Р. Петріни.

АДЕНАУЕР ВІДЛЕТІВ ДО МОСКВИ

НІМЦІ НЕ СПОДІВАЮТЬСЯ НИЯКИХ УСПІХІВ ВІД РОЗМОВ З БОЛЬШЕВИКАМИ

Бонн. — Західно-німецький канцлер д-р Конрад Аденауер мав відлітати в четвер 8 вересня вранці з Бонну до Москви. В середу відбулось ще останнє перед його від'їзду засідання західно-німецької ради міністрів, а після того засідання парламентної комісії для закордонних справ. Канцлер Аденауер поінформував, як пишуть часописи, міністрів і парламентарів про тактику, яку він застосує в Москві. Він перестеріг їх перед будь-яким оптимізмом однаково щодо навізання „моральних“ німецько-советських відносин, як — тим часе — щодо об'єднання Німеччини. Щонайвище, мовляв, можна б сподіватися совєтської „усупки“ щодо повернення до Німеччини воякиних полонених, що їх все ще большевицьки тримають, як примусових робітників у різних таборах невилітничої праці, при чому німці рахують, що таких німецьких полонених є ще в СССР десятки тисяч. Німецька тактика в Москві має бути така, щоб обмежитись до навізання контакту, з'ясування обостороннього становища та залишення відкритими дверей для дальших переговорів. Сам Аденауер будить дивитися на свою теперішню подорож до Москви, яку робить в три місяці після отримання запрошення від Советів, тільки як на підготовку до конференції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-моторові пасажирські літаки німецької „Люфтвафза“. В останніх днях конференції з Аденауером і міністром Брентау заступник державного секретаря Доллеса, Лівінгтон Мерчант, керівник відділу європейських справ. Разом з західно-німецькою делегациєю поїхало до Москви 82 західно-німецьких ж у р а в л і в і, і допоміжний засіб для конв'єнції міністрів 4-х великих держав, запровадженій у Женеві на другу половину жовтня ч. р. Ціла західно-німецька делегация із технічним персоналом та з тими, що вже перебувають у Москві, нараховує 120 осіб, при чому його найужучий штаб становить 15 осіб, між якими є також міністер закордонних справ Брентау, представники Західної Німеччини при НАТО Влікенштайн, проф. Гальштайн і ін. 65 осіб, членів делегції, приїхали вже до Москви спеціальним поїздом, що його — як пише кореспондент „НІТтаймсу“, — могли придумати лише німці, або „екстравагантні американці“. В одному вагоні того поїзду знаходиться радіовиспільна станція з цілим випускним апаратом — це велика динамомашина для поставання струму, і вагон ресторанний, три спальні, один конференційний, 2 вітальні, 1 вантаний, один із 2 люксових авто, — загалом той поїзд мав 13 вагонів. Для самого канцлера і для головних делегатів були призначені два великі 4-

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATATI:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	Один рік \$10.00
На шість місяців 5.25	Шість місяців 5.25
На три місяці 2.75	Три місяці 2.75

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВЯТОЧНА МАСАКРА

Минулого понеділка було Свято Праці, що, практично, тривало три дні, з уваги на вільні від роботи суботи і неділі. Щороку за кілька днів перед святами кожний до них пригтовляється, щоб провести їх найприємніше і найкорисніше для себе і своєї родини. До такої приємності заохочується в першу чергу відвідин рідних чи знайомих у ближчій чи далій місцевості, відвідин інших міст та місцевостей і взагалі прогулянки автомобілем у ближчій чи далій околиці. Тим часом, кожне таке свято кінчиться у нас, можна сказати, святою масакрою.

Підсумки останнього Свята Праці та зв'язаного з ним довгого „вік-енду“ жахливі: 445 згинуло в автомобільних випадках, 75 втопилося і 75 впади жертвами інших нещасливих випадків. Майже пів тисячі вбитих на дорогах це — справжня масакра. Вона тим жахливіша, що не є якоюсь стихійною катастрофою, але є річчю майже плянованою, що повторяється при кожній подібній нагоді. Дійшло до такого трагічного курйозу, що статистичні бюра, зокрема Крайова Рада Безпечки, при кожній такій нагоді вже за кілька днів наперед проголошують передбачення кількості таких випадків, яке справджується з дуже малими відхиленнями.

Масакра на дорогах відбувається не тільки під час свят, але кожного дня. Під час свят вона тільки збільшується. А цілорічний результат: понад 35,000 трупів і приблизно 1,500,000 калі! Значить, на американських дорогах упродовж року „з примісью“ гине або зазнає покалічень багато більше осіб, ніж було вбитих, поранених і згинулих безвісти американців упродовж Корейської війни. На дорогах гинуть не тільки чоловіки, але й жінки і діти, гинуть старі і молоді, гинуть наглою і насильною смертю; нею загрожений кожний, що вихав на дорогу автомобілем, цим справжнім символом американського поступу і добробуту.

Крайна та її відповідальні керівники, як і вся відповідальна частина суспільства, до глибини душі затроєжені таким розвитком. Свідчать про це хоч би невинні перестороги і заклики до обережності їзди, свідчать про це спеціальна увага у вихованні, свідчать про це стійке законодавство. Але всього цього не вистачає. Масакра на дорогах не зменшується, але збільшується. Вона загрожувала далішим розвитком, відповідно до чимраз більшого зростання кількості автомобілів. Минулого року зареєстровано в Америці 58,000,000 автомобілів, у цьому році сподівалося, що ця кількість дійде до 61,301,000, а впродовж найближчих десяти років перевищить 80,000,000. Розбудова дорог, хоч і яка інтенсивна, все ще не додержує кроку продукції авт.

Проте, не дороги, не автомобілі і не що інше, а тільки і одні люди, що керують автами, є причиною цієї страшної масакри на дорогах, і тільки вони за неї відповідальні. Статистика показує, що причиною більшості нещасливих випадків є занадто швидка їзда. Але є нею частинно і занадто повільна їзда на шляхах, призначених для швидкої їзди. Багато нещасливих випадків трапляється через уживання алкоголю та через неуважність. В нещасливих випадках найбільше замішані молоді люди.

Всі закляти до обережності, всі просять і молять понахувати життя, якщо вже не своє, то бодай інших, не дають бажаного результату. Масакра триває. Але статистика виявляє радикальне зменшення катастроф на шляхах, охоплених суворими законами та збільшеною кількістю осіб, що стоять на сторожі законів. Бо дуже мало є таких, що відмовляються на швидшу, ніж дозволено, їзду або допущаються неуважності чи легковажності комунікативних знаків, побачивши перед чи за собою поліцейський автомобіль чи мотоцикл. Уже така дивна людська ядча, що не боїться наглої й несподіваної смерті, але боїться 10 доларів каря.

В кожному разі, постійно зростаюча масакра на дорогах виставляє однією з найгостріших і найгірших проблем країни. Виявляється, що всі дотеперіші пропозиції — неадекватні. Не вистачає ані дотеперішніх просяб, ані дотеперішніх грозяб. Не вистачає ані поліпшення шляхів, ані законодавства, ані виховання. Значить, треба відповідно збільшити всі дотеперіші заходи і треба шукати нових. Треба поєднати справжній християнський похід проти страшної масакри на дорогах, що коштує країні стількох втрат у житті і таланті. Такий християнський похід повинен почати кожний з нас, і почати його... від себе самого.

РОБІТНИ ДЛЯ СТАРШИХ РОБІТНИКІВ

У Шікаго постала організація під назвою „Досягнення старших“ (Senior Achievement), яка має на меті долати за працю для осіб, старших за 60 років, однак, чи вони вже перейшли на старечу пенсію, чи втратили дотеперішню працю і стали безробітними. Іде про те, щоб дати постійну працю таким людям, які не можуть без неї жити.

Це — проблема з одного боку психична, а з другого економічна. Деякі старші люди, які не мусять лежати в ліжку, так звикли до свого заняття, що не знають, як провести час. Донедавна багато таких осіб сподівалося, що, після хвилевого безробіття, вони десь таки „притуляться“. Однак, зголосившись до різноманітних бюр праці, вони побачили, що їх, навіть після терпеливого вижидання, до роботи не кличуть. Згодом вони переконалися, що бюра праці не беруть поважаючого зголошення до праці осіб, які покинули 60 або й менше, років життя.

Рада Крайової Промисловості Конференції провела дослідження підприємств, які разом zatrudнюють понад чотири мільйони робітників, щоб довідатися про їхню політику супроти старших наміців у справі переведення їх на пенсію. Стверджено, що 48 відсотків таких підприємств прийняли засаду обов'язково пенсійнування осіб, що досягли 65 років життя, 25 відсотків з астрів виявляють над кожним робітником зокрема, а 15 відсотків мають „автоматичну“ систему, тобто з-поза перевертають робітників на старечу пенсію, коли приїде час, а тільки вимово затримують когось з огляду на його придатність. Значить, пересторою більше ніж половина робітників мусить переходити на пенсію.

Статистика виявляє, що пенсіонери не завжди забезпечені фінансово для утримання свого життя. З людей, що зголосилися в шікагівському центрі „Досягнення старших“ більшість заявляла, що вони заробляли річно понад 4,000 дол., і тепер їм не вистачає на прожиток пенсія в 1,225 дол. Зменшення прибутку дуже відчувається, ті, що не мають своїх власних домі, а це більше ті, що не мають когось на утриманні. Очевидно, що вони мають право голоситися до місських бюр за додатковим утриманням, однак цей додаток не так легко дістати.

З тих, що навіть мають власний дім, деякі непокоїться — а що буде з ними за кілька років? Шкоди на третью місці опинилися ті, які без праці не можуть існувати, а самі не годні створити собі варетат праці.

Підприємства, які не хочуть zatrudнювати старших людей, твердять, що їм не оплачується їх тримати, бо за них треба платити суспільне забезпечення. Це спричиняє великі витрати тим підприємствам, у яких робітників не може досягнути пересторок успіх праці. Отже, оплати на суспільні забезпечення і податки від будинків та обороту не дозволяють підприємствам церемонитися з старими робітниками.

Від 1959 року оплати до фонду суспільного забезпечення підвищуються на два відсотки для обидвох сторін — для прададців і для працівників. Щоб забезпечити працю для старших осіб, деякі пропонують зменшити оплати до суспільного забезпечення підприємств за осіб понад 65 років життя, і в такий спосіб додати тримати на роботі тих, що хочуть далі працювати. Філантропи вважають, що такий проєкт оплатиться як підприємствами, так і федеральними урядові, бо він одержуватиме прибутковий податок від робітників, які коли переходять на старечу пенсію, від податку звільняються.

„Це — лише проєкт. Щоб його схвалили Конгрес, треба довести студії і агітації. Тому шікагівський план організації малих підприємств. Чи не приїде чергова зміна? За сучасним намаганням юльшівників усміхатися на сім боки чи не криється велика, якої ще не було, внутрішня криза у Кремлі? Де питання раз-у-раз постає у кожного, хто слідує за політикою поза залізною завісою.

На закінчення подорожі до СРСР американські фермери тали в Москві розмову з Бенедиктовим, міністром сільськогосподарського господарства, комісаром у справах експлуатації селянства. В цій розмові виявилось чимало цікавих і важливих даних. Поперше — сільське сільськогосподарське статистичні брехали на прохання довести років. Гаррі Шворц з „Нью Йорк Таймсу“ в своїй статті з 22 м. д. аналізу цієї розмови. Напр. Малюнок говорить у жовтні 1952 р., що Совети в тому році зібрали 130 млн. тонн збіжжя, і збіжжя проблема яка вважалася найбільш гострою — розв'язана певно і остаточно. А сьогодні, дивлячись з слів Бенедиктова, що врожай тоді дав тільки 98-100 мільйонів тонн, отже на 30 млн. менше.

Не будемо наводити інших даних, — вони цікаві для спеціалістів. Вказується також, що в минулому році в Україні була така велика посуха, що тільки врожай на Сибіру та в інших частинах СРСР Союзу дав можливість перекрити якимсь рік. Тепер, як глядає напівка: посуха була в Казахстані та Сибіру, дивлячись на ті краї, на які покладали всі надії Хрущов та інші кремлівські достоянники.

Обмін інформації між американською делегацією та Бенедиктовим дає досить багато матеріалу для обдумування. Одне стає лемим, що совєтські плани вель час не виконуються, і причина цього не тільки в посуху, а головне в диктаторській системі, як коректно зазначив один з американців: „індивідуальні господарства мучають більше ініціативу в плануванні засівів і програмі планкування худоби та свиней... селяни мусять одержати більшу матеріальну допомогу для збільшення продукції... більше уваги має бути присвячено освіті жінок...“

Найбільше уваги, очевидно, совєтська адміністрація

що їх можна було б примістити навіть в одній кімнаті, пробує розв'язати кілька питань. Перше: питання для старших осіб, що втратили працю, але не мають права на пенсію; друге: zatrudнення для пенсіонерів, які не можуть вижити з пенсії; третє: спеціалізація робіт для осіб, що давніше не мали фахів, а тепер, на старість, не можуть через це дістати роботи.

До заснування малих робітень приступили вже великі підприємства — Джеренал Моторс, Ілліанд Стіл, Вісбод Фандвейс. Вони вже склали 30,000 дол. на опрацювання планів та підшукування місць для заснування таких робітень і сподівалося, що за два-три роки план буде вже себе оплачувати. А старші люди сподівалося, що хтось має на увазі їхнє важке положення.

(С)

ЧИ НЕ ПРИЙДЕ ЧЕРГОВА ЗМІНА?

Зверне на опінію американців щодо „кукурудзяних планів“ на просторах Сибіру та Казахстану. 21 липня в „Свободі“ ми вже писали, що грандіозні плани в Казахстані можуть привести до катастрофи. Тепер американці висловилися, що на цих нових землях вигідніше й практичніше сіяти не кукурудзу, а сорго або гаоліа, певні види субтропічного проса, поширеного в Китаї й Манджурії. Ці види багаті на т. зв. обернений цукор-скроп і дуже надаються для годівлі худоби та свиней. В Манджурії гаоліа — основний харч для селянства.

Совєтське хазяйнування, як вказали американці, може привести до знищення верхніх шарів ґрунту й позбавлення Казахстану цієї цінної основи сільського господарства. Рівночасно вони вказали, як боротися з ерозією ґрунтів. Адрже кожний, хто жив в Україні, зокрема на Слобожанщині, знає, якої шкоди завдають суходолі улітку, коли бувало мало опадів.

В іншій статті-кореспонденції з Москви ми читали, що американці рекоміндували розвивати в Казахстані скотарство, бо це було б більш економічно з огляду на кліматичні умовини краю. Кореспондент „Н. Н. Таймсу“ К. Даніель писав 23 травня ц. р. після своєї подорожі по Казахстану, що підсилення цієї країни страшенно: взимку сніг досягає глибини 6 стів, а влітку з півдня сухий вітер. Це — неправда, бо в Казахстані взимку вітер і сніг задержуються тільки в заглибинах та біля рік, а на степових просторах він переноситься з місця на місце, і тому навесні дуже мало води дістається до ґрунту. (Див. географія С. Суєлова, азійська частина СРСР, Москва 1947 р., стор. 390-400).

Але поза цим найбільш важливою справою є людство, і інтереси й спроможності. „Будування соціалізму“, якого ніхто, крім бюрократів, не хоче, — основа всіх турбот, і тільки з зміною всієї політичної системи була б можливість налагодити забезпечення харчами всього населення.

В розмові Бенедиктова з американськими фермерами

АДЕНАУЕР У МОСКВІ

Приїзд до Москви 79-літнього канцлера Федеративної Республіки Німеччини, як звичайно офіційна назва Західної Німеччини — це найбільша політична сенсація і водночас історична політична подія. Вона може ще ласкливо віддзеркалювати зміналість часу і відносин, як недані відвідини у Вашингтоні японського міністра закордонних справ Шігеміцу, що десять років тому підписав на американському літаконосці безоглядну капітуляцію Японії, а незабаром після того був засуджений, як злочинний злочинець і відсидів 2½ року у в'язниці. Десять років тому Німеччина перетворилася на політичне поняття. Вона стала лише географічним поняттям, „білою картою“ для деяких екстеріментальних планів, включено з планом Моргантау про перетворення Німеччини на „Картофельний“ Руні, розмозовування решток фабрик, масове безробіття, мариво голоду, безпритулність, жабола після тогиліх і неспокій за долю сотень тисяч полонених, пошук із найбільшими психічними потрясіннями, коли провалилися в безвість усі вчорашні боги, — це була насправді одна з найбільших національно-державних катастроф, що їх знає всесвітня історія. Впродовж десяти років сталося так: одні з найбільших в історії відносин „чудес“, коли, як митичні феєки і популі, відігравали частину Німеччини, що залишилася по західно-демократичному боці. На місці руїн вирости нові будівлі і зацвілі квітники, розвивувалася

новий промисел, торгівля стала небезпечною суперником на закордонних ринках збуту, в усіх дільниках життя настав зразковий лад, нарід пішов на ще вищий від передвоєнного щабель добробуту, а політично ця нападдержавна стала поважним міжнародним чинником. Усе ж воля прогара залишилася ще у вигляді тієї кривавої смуги — залізної завіси, що перетинає живий німецький організм на дві частини: західну, демократичну, воскреслу й відбудовану, з 50 мільйонами населення, і східну, підсовєтську, скомунизовану, що перебуває на совєтському рівні господарської вегетатії, з 18 мільйонами німців.

Конрад Аденауер, покликаний 15 вересня 1949 року на канцлера Західної Німеччини, виявився мужем Провидіння, який доказав собою, що раз відомо історичну правду: великі народи видають з себе в критичних хвилинах великих мужів. Брокінг, Штресеман, ген. Сект Ратенау, Шайдеман, І. Лебертаулі Німеччину після прогрі у першій світовій війні і відбудували її державний, правопорядок та економіку і політичну силу, а Конрад Аденауер став у провіді всіх тих, що склалася на таку Західну Німеччину, якою вона є тепер, після десяти років. Проте, він не поїхав до Москви, як триумфатор. Судячи з голосів найповажніших органів західно-німецької преси, німецька демократична верхівка свідомо надлячливо прикриває ситуацію, в якій вона опинилася, — ситуації, в яку більшовицька дипломатія вмаєрувала не тільки Аденауера, але й раюм і з ним весь західний світ.

Річ у тому, що Аденауер поставив так би мовити „на західну карту. Коли на Потсдамській конференції раннім літом 1945 року її учасники, у виконанні Ялтинської конференції з лютого того року, поділили Німеччину на чотири зони, повирішили й можливість гармонійної співпраці „Фальтської Ради Вісних Коїсарів у Берліні, ніхто ще не знав, що вся та концепція звільнилася так швидко, як звільнилася „загалі рузвельтсько-сталінська концепція „співіснування“. Замість того „співіснування“ настала „холодна війна“, і її найгрізніше тереом стала якраз Німеччина. Тоді-то, як продукт цієї холодної війни: постала проклямана „23 травня 1949 р. Федеративна Республіка Німеччини, в оперті на Захід. Слідом за тим актом проклямовано у Східному Берліні 7 жовтня 1949 р. „Німецьку Демократичну Республіку“, як совєтського сателіта. Таким чином, замість чотирьох зон, поставили дві, відмежовані залізною завісою. І від названих двох відразу найбільшочисною проблемою була і по вининий день залишилася проблема об'єднання німецької країни. Поки в західній частині йшов процес матеріальної й організаційної відбудови, доти ця проблема не відчувалася ще так гостро. Західно-німецька політика шукала на Заході господарську й політичну підтримку. Холодна війна розгоралася, і під впливом загострення (Закінчення на стор. 3-й)

НА ТЕМИ ДНЯ

Китайський комуністичний уряд звільняє несподівано знову тепер вже 12 цивільних американських громадян, ув'язнених в задержувальних в'язницях в Китаї проти всіх міжнародних прав. Звільнюючи 11 американських летунів, комуністи проголосять, що це суд розглянув ще раз їх справу і вирішив їх уласкати. Обіцяючи звільнити тепер цивільних американців, комуністи подають знову, що всі вони зможуть виїхати з Китаю, якщо вони хочуть схочуть і подають прохання про... дозвіл на виїзд. Водночас із цим новим „мирним жестом“, китайські комуністи не забувають про формозу і — як подають часописи — засипають вже цілком не мирним, але гарматним вогнем острови дапроти китайськими матеріалі, зайняті китайськими націоналістами. І водночас ці ж комуністи підтримують комуністичних „повстанців“ в Малаї і в Бурмі, обстрілюють ворожбоників в Лос і не забувають про північно-корейських комуністів, засобляючи їх в усі потрібні для дальшої війни воєнно-важливі матеріали.

Політику мирних жестів, дружніх уміхів і відвідин продовжує і Москва. Московські „Правда“ й „Ізвестія“ завели вже окремі довідники: колонії повідомлень про відвідини чужоземних делегацій в Совєтському Союзі і не відбита від них далеко й американська преса, повідомляючи кожного дня про такі чи інші відвідини американських суддів, сенаторів, конгресменів, та інших діячів в СРСР. Американою судді Найтинго Суду Далгосіо обіцяє генеральний прокурор СРСР змінити совєтський кримінальний кодекс і зробити його таким ліберальним як... французький, американою амбасадором „Волемові і іншим дипломатам показують секретну досі совєтську атомову станцію і т. д., і т. д. Але знову ж таки водночас совєтські амбасадори пропонують напалити зброєю і воєнний матеріал арабським державам, що руляться до війни з Ізраїлем, зацікавлюють друзів зацікавити з Єгиптом і його прем'єром Насером і продають сгитлані масу стару і нову зброю, а вони вже із свого боку підтримують і протифранцузьких повстанців в Алжирі і в Марокко, і протанглійський рух у Судані і час-до-часу вправляються в стрільні з цієї зброї в області Гази в сутичках з ізраїльськими воїнами... Коротко кажучи на другому боці коєкзистенційної медаль пишастесь й далі міцно затиснений комуністичний п'ястук — привіт і символ комуністів.

ДНІПРО

Не знаю, як тепер і голубів сече. Як Темза пливти, завоєва в граніт. Проте, на вель широкій, мимолетний світ. Нема ріки, мильної для мене. За тебе, Дніпро мій. Стрічачи зорю, Зіду на кручу і — ти, шумиш, підо мною. І легко так стає, і глибоко я люблю. Цю землю радіася, омивану тобою!

СВЕНГ ФОМІН

Ст. Саміленко

ДНІ СЛАВИ

17

Великодні Свята 1919 року застають нас на станції Кишиневі. Які сумні свята! Істи є доволі, але у вагонах, оточених румунським вартою, яка забороняє нам іти не тільки до міста, але навіть і на станцію. Немає святочного настрою.

Щоб хоч трохи розважити себе, кількох нас заміряє пробратися на станцію до буфету, що нам і удається. Дасмо в дарунок румунській варті один фунт цукру, і варта охоче погоджується нас пропустити.

Між іншим: румунські військовики, навіть високі старшини, були такі ласі на наш цукор, що за декілька фунтів його можна було невідомо що зробити і наброїти — безкарно.

На станції в буфеті чимало різних страв, але все то не наше, не смакує. Хліба майже немає, є лише мамаліга, яка нам не смакує.

Вертасмо до вагонів сумні. Так добре пам'ятасмо Великодні Свята минулого року, які ми провели на станції Дебальцево!

Переїжджасмо дві станції за Кишинів і тут довгий час стоїмо. Від часу до часу виландуємо коней з вагонів, та проїжджасмо їх, аби не застоялися. Але надалі думасмо, таких проблем не робити, щоб не напирати якого лиха. У нас коні добрі, особливо мій кінь, якого я купив у Валті. Чистокровний „донеч“, гарний та прудкий. У румунів аж очі світяться, боїмось, щоб не відбрали. Навіть один їхній генерал приїхав, хотів купити коней купити.

Тиф

Сидимо усі, старшини і козаци, в товарних вагонах, навіть без прич. Коло мене спить пор. Коноконіт, який нараз одного ранку (ще не вставали) зривався з постелі та розмахуючи руками і балакаючи щось нескладно — біжить у поле, час до часу падає, піднімається і знову біжить. Нас кількох побігло за ним. Що сталося? — думасмо.

Він хворий — тиф! На третій день після того випадку я проїжджав свого коня та почув, який мені щось бракувало: голова не болять, а так, якби не моя стала, усе тіло аж горить.

Плямистий тиф! Вивезли до румунської польової лікарні, а там уже повно хворих на тиф. Ставлення погане, недбайливе. Попросиши води, то санітар приїде (сестер-жалібниць майже не бачив) та замість води дасть кілька стусанів під ребра, а Чого непокоїш людей — каже. — Лежи тихо. Ще добре, що були які-такі ліки.

Виздорюю. Мені, що сам тільки на ногах держуся після слабости, торчувають кільканадцять таких самих напів-небіжчиків, щоб з ними їхати на Хотин, а там через Дністер та до свого полку. По дорозі румунські волики здиратимуть з нас усе можливе убрання, а хто хоч трохи боронився (як там оборона була, коли від вітру з ніг валиться!) — той порядку діставав.

Ночували ми в якомусь селі по дорозі. Село українське, добре нас прийняли, нагодували. Виходимо з села, а в мене і в кількох інших знову поворотний тиф!

Лікарів ні жалких ліків немає. Живіть міцно бодіть. Товариші радять попросити у якої господині сухих грушок, наїстися, то перестане. Найвша грушок, бо радили „від прирого серця“: чуть дуба не дав.

Ведуть хлопці під руки, бо сили немає іти. А одному ж не залишиться мені. Прошу їх, аби не залишали, бо гину, до хати місто з господарів не хоче прийняти. І не зали-

шили — спасибі їм. Неприємного так і волики зі собою поїд руки.

Ми, хворі і бувші хворі, уже на Поділлі, на Україні. Уже відносини селян цілком інші: і годують по-людськи і пішки не йдемо, посадили на воза.

Недалеко коло села Жванець на Поділлі доганяємо полк.

У полку застали третину усього складу. Решта хворі на тиф, позалишалися по селах, або лежать у шпиталі. Старшин, давніх Богданівців, тільки кількох. Одні уже по тифі, другі пригтовляються до тифу. Командиром полку нова чужа людина.

Приходять до мене старшини полку, що ще як-так рухаються і кажуть, що треба щось робити, бо де ж це втано, щоб Богданівцями та командував не наш Богданівець? С у нас здоровий ще соти. Кириченко, „георгіївський кавалер“, старий Богданівець, хоробрий старшина, так чому ж йому не бути командиром полку? Його чомусь то на командира не призначили, а самому йому не випадає про це говорити у штабі Дивізії.

Іду я до нового командира полку (призначив не пам'ятаю) та й кажу йому, що наказ з наказ, ми повинні і будемо його слухати, бо його призначили командиром полку, але було б краще для нього і для нас, коли б його у нас не було. Нехай робить, що хоче, але це для нас, найстаршого полку в Українській Армії, просто сором, що нами не командує старий Богданівець.

Мав совість, чоловік. Сам уживає західів, щоб його перенесли до другої частини. Командиром полку став соти. Кириченко.

По усіх попередніх „митарствах“ я почувався, як у себе вдома. Козаки дбають, молоком з медом поють. Десь у добрих людей дістають те все, бо у мене грошей ані шабля. На коні ще їздити не можу, заслабий, та і не хочеться: забали руками мого „Дончана“.

Знову черевний тиф!

Кладуть мене (бо сам не можу) на фіру, вимощену сіном, сідає зі мною джурка Козаченко (забитий пізніше в Зимовому Поході), який має зазевти мене до шпиталю в Кам'янці Подільському. По дорозі так усе тіло болять, що я прошу джурку залізати мене на полі, нехай спокійно умуру, нехай мене не трясє. Та джурка шпертий козак був. — Лежить, — каже, — мовчки, а як по дорозі не помере, то далі коєсь воно буде. Може вилуджує.

Під'їжджасмо до одного шпиталю. Іде джурка, щоб залізати моє прийняти там, але скоро вертається і каже, що за хворими немає там де і ногою ступити. Не тільки в кімнатах, але і на коридорі лежать повно, прямо на підлозі. Сказали, що немає місця.

Те саме було в другому шпиталі, третьому і четвертому. А тут уже вечір, не вижити ж мені на вулиці!

Коло четвертого шпиталю злажу сам з воза і чуть не раки лізу до середини. В коридорі повно хворих, стогін, сморід. Залажу до першої кімнати. Там теж повно хворих, і на підлозі лежать.

Дивлюся і бачу, що на одному ліжку сидить якийсь чоловік, з нимось розмовляє, який трохи жартує. Показує на мене і питає, що то за „новий кандидат на лono Авраама“? Я подумав, що коли він вже трохи тумору дістав, то видно з ним краще. — Злазь, кажу, чоловіче з ліжка, та дай місце хоч на „той світ“ піти як належить.

Як зчинились лемент і він і суєди його, що якийсь „зайда“ прийшов тут розпоряджатися! Бачу, подоброду нічого тут не вибде. Виженуть, бо набити ніхто не має сили. Вийняв я револьвер

Михайло Ярмивич

ПЕРШИЙ КРОК У ВСЕСВІТ

Астронавтика, наука про комунікацію в міжпланетних просторах, зробила великий поступ після того, як збудований людський супутник почав кружити довкола землі. Це має стати найважливішим кроком у розвитку людства за два роки, і про це 22 липня ч. р. повідомлено світ з Білого Дому у Вашингтоні.

Пригадаємо коротко, що цей супутник вагою біля 100 фунтів, приблизно кулястої форми з діаметром коло 12 дюймів, перелетівши довкола землі комах півтори години на висоті 250 миль і з швидкістю 18,000 миль на годину.

Цей незначний вагаючийся для людства перший крок у далекі простори поза земною атмосферою — може до деякої міри стати зворотним пунктом в економічному та політичному устрою землі. Це може дати людству нові, дуже важливі наукові здобутки у кращому пізнанні невичерпного зібрання природної енергії. Обсерваторія землі з-поза стратосфери скріпить контроль над нашою землею з поміччю нових технічних засобів.

Загальне зацікавлення штучним супутником є причиною безлічі публікацій у пресі, радіо і телевізії. Людям без відповідної наукової підготовки важко уявити собі ніякі реальні можливості для висліку надземні простори супутника, неначе мало-мало штучного місяця, що був би першим етапом в започаткуванні міжпланетної комунікації. З огляду на міжнародні відносини, деталі висліку супутника мають бути ще якісь час таємницею.

Опубліковані досі у відповідних ділянках техніки дозволяють припускати, що вже зроблено проби випускати самостійні машини, тобто ракети, коло 60 стій довжини і коло 14 стій у промірі. Потімний матеріал, — ракет — це звичайно паливо

му те, що повітря на освітленій висоті рідше, а значить і тисня його об ракету менше. Це тисня діє на ракету неначе гальмо і перетворюється в тепло, що дуже зле впливає на матеріал, з якого зроблена ракета.

Якщо для виведення супутника у просторі буде вжита тричастинна ракета, тоді друга частина по зужиттю палива автоматично відпаде так само, як і перша. Третя частина ракети перейде тоді погін так, як це робили попередні частини. Остання частина має везти з собою штучний супутник. Під час лету вона повернеться так, щоб цей супутник летів з ракетною вже не прямою, а попереміною до землі, а попереміною, тобто міг кружляти довкола землі. Коли вже паливо у цій останній частині ракети згорить, вона відчепиться від супутника, який вже без дальшої погінної сили летітиме довкола землі зі швидкістю 18,000 миль на годину. Це буде неначе камінець, прив'язаний на шнурку і рукою розкручений до великої швидкості. Напийтий шнурок тримає камінець доти, доки швидкість його руху не змаліє. Якби камінець не мав швидкості, він упав би на землю або зник на шнурку. Притягання землі — це той невидимий напийтий шнурок, що безладна маса супутника летить у прямовисній до притягання напрямі і в цей спосіб створює відосередню силу. Відосередня сила з докладаю в рівновазі з силою притягання землі.

Цей супутник кружляв би вічно, якби на висоті його лету не було широко розсіяних дрібних частинок (молекули) повітря. Супутник, удаючи з великою швидкістю об ці частинки повітря, буде ними затримуватись. Через це швидкість його спадатиме, і по кількох чи кількадесятих днях він буде щораз більше зближатися до землі. По дорозі вниз нагрітій повітря, і супутник через це щораз більше нагріватиметься, аж зрештою розпиться і перетвориться в газ.

Мимоволі насувається питання: для чого потрібен цей експеримент, що коштуватиме біля 10 мільйонів доларів? Штучний супутник з перелітати на землю, при допомозі вмонтованих у ньому прецизних апаратів, різні явища природи із висоти його кружляння. Апарати ці будуть передавати на землю через радіо та телевізійні антени дані про стан атмосфери на великій висоті, про космічне проміння, пил з метеорів та ін., а також фотографії землі, місяця та планет. Все це дуже важливе для кращого пізнання всесвіту. Крім того, це будуть дуже потрібні дані для дальшого поступу у розвитку міжпланетної комунікації.

Вперше фан Браун, конструктор ракети V-2, якою німці під час останньої війни обстрілювали Англію, виготовив у ЗДА проект великого штучного супутника. Він мав би з відповідною залогою постійно кружляти довкола землі. Це була б неначе перша ступінь по дорозі на місяць, вмонтована високо у просторах. Складові частини цього супутника вивесила б туди ціла флотія ракет, і люди з нього могли б вертатися на землю. Віда в тому, що це дуже дорого коштувало б.

Видатки на зброю для оборони свободи та закріплення миру не дозволяють ще реалізувати проект фон Брауна.

Нарешті треба згадати про проект виведення ракети з малим супутником на значну висоту з поміччю балістики. Після того, як балістична ракета підніметься вище з огляду на рідке повітря, ракета відчепиться б від нього і почала б піднісатися вище вже власним поштовхом. Найдальше за два роки будемо знати про це більше.

В міжчасі поступ на полі використання атомової енергії для мирних цілей, досягнення науки під час міжнародного геофізичного року, що невдовзі почнеться, та обмін ідеями в ділянці астрономії на конгресі в Копенгагені, що нещодавно відбувся, можуть дещо об'явити коштів реалізації будови великого супутника з людською залогою.

Подорожі на місяць і навіть далі стануть дійсністю, мабуть, ще в цьому столітті, як заповідають фахівці астрономії.

АДЕНАУЕР У МОСКВІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

східно-західного конфлікту. Західна Німеччина стала в очач Заходу важливим політичним союзником. Цей розвиток подій привів до Паризького договору з 23 жовтня 1954 р. про приєднання Німечки до Федеративної Республіки повної суверенності, прийняття її до НАТО та дозвіл поставити на ноги нову німецьку армію. Вся та політична спроба на тій, що тільки через силу можна довести від більшовицької політичної „концепції“, і що об'єднання Німеччини можна досягти тільки тоді, коли більшовицькі поборачі, що мають діло із силою і мусять рахуватися з нею.

Ця політика виграла настільки, що Москва, яка послідовно впроваджує історию „не признавала“ західно-німецької держави та її канцлера, несподіваною то з 7 червня ч. р. запросила його до Москви для переговорів про „встановлення дипломатичних і культурних зв'язків“. Це був персональний тригоф Аденауера супроти його соціалістичних опонентів, які завжди твердили, що власне особа Аденауера, як символ тісного союзу з Заходом, стоїть на перешкоді об'єднанню Німеччини, бо, мовляв, він є червоною плямкою для більшовицької. Однак справа об'єднання Німеччини від того запрошення не покращалася. Навпаки, від початку червня ч. р. вона ще більш ускладнилася і погіршилася. Бо в міжчасі відбулася Женевська конференція „на вершинах“, яка скінчилася для німців поганію: 1) Совети відмовились прийняти західні пропозиції про вільний вибір, як підставу об'єднання Німеччини, і висунали від себе вимогу „ступінцевого“ розв'язування цієї проблеми, при чому тим першим ступінцем мала б бути участь „двох Німеччин“ в європейському пакті безпеки та „взаємне розуміння“ між східним і західним німецькими урядами; 2) настала ч. зв. женевська „співесувальна“ атмосфера в міжнародній політиці, суперечна до тієї атмосфери з часу „холодної війни“, в якій

Аденауер поїхав до Москви, не зумівши переконати соціалістів, що треба мати одностайну закордонну політику. Він знає, що не може досягти в Москві об'єднання країни. Знає, що більшовицькі йдуть на скомпromісування його і ледве чи підуть бодай на таку „поступку“, як звільнення решти німецьких полонених, щоб він міг чинити будь-які кроки перед своїми громадянами. Але не поїхав до Москви він не міг, щоб не нарадитися на закид, що відмовляється від шансів безпосередніх переговорів про те, що найбільше болить всіх німців. Тому він, не квапившись з тією подорожжю, поїхав туди рівно через три місяці після отримання запрошення. Поїхав, сказавши наперед, що не буде переговорів про об'єднання Німеччини, бо „це — справа альянсів, які піділили Німеччину, тож мають обов'язок і об'єднати її“. Поїхав до Москви, викликавши в світовій пресі безліч коментарів на тему історичних німецько-російських воєн і союзів. З цієї його подорожі не народились напевне ні війна, ані союз. Але буде ще один гіркий доказ, що пактувати з московськими більшовицькими — це найприкраща річ у житті.

Короткі Вістки

● 22-річна мати в Калісці, Нью-Йорк, купила свою домашню тигру. Коли дитина заплакала, вона притримала його до себе в долі, і дитина втонулася. Тоді вона схопила дитину в шафі, поранила собі руку, побігла до матері, що минала в тому самому домі, і залишила, що невідома жінка вкравла її дитину. Поліція заарештувала 13 стейсів, але незабаром звільнила в шафі неживу дитину. Цю матір судитимуть за вбивство дитини але перед тим віддадуть її до психіатричного, бо вона вже лікувалася на умову недугу.

● В різних країнах Західної Європи, особливо у Франції, Західній Німеччині, Бельгії, Голландії і Швейцарії, зростає число автомобільних катастроф і смертних випадків. Зростає добробут в цих країнах та будова нових шляхів сприяють масовому запуску авт., наслідком чого йде збільшення кількості різних європейських і американських марок, а ширша й похоронні заклади заповнені „клієнтами“.

● 47-річна жінка, бувши американської воли, панна Регіна С. Джонсон, з першою жінкою, яка житиме в домі для в'язнів-інвалідів. Вона заявила, що 1,800 в'язнів-інвалідів, які живуть в цьому домі, не будуть їй докучати, бо вона має жити приязно з людьми. Їй загрожує повна втрата зору.

● Із східного Берліну втекли минулого тижня на Захід 103 поліцейські і 12 поліційних старшин.

О. Сн

„ІХНІ „РЕВОЛЮЦІЇ“

Сходили були насправду небуденні. Ніхто з учасників і мав більше 8—10 літ, від „молочних труднощів“ з (ви)моваю не був вільний навіть предсідник.

— Хлопці й дівчатка — відкрили сходина віком і освітою найстарший, Івас. — Ви знаєте, що, ми тут збиралися? З насими батьками біда — так далі не може бути!..

Як ми приїхали до Америки, то мама гонила нас від левізії, а батько від камієсів. А, як їм здавалося, со ми все спшимо, зідхали:

— Боже! Боже! Со з тих дітей виросте?!... Сколи рідної дима, преси для дітей нема — пропаде надія наса. А ми за них перед Богом і батьківщиною відповідалі...

Так тоді плакали вони. А тепер усе горі ногами. Ми якому не пропади, бо хтось такий зробив нам і Рідну Сколу і газетку (и) — зате пропадуть наші батьки...

Масмо свою гарну „Веселіку“ — але батьки не всі пішли йти гроє, щоб вона згнала нам всіма барвами і запахами рідних нив. Масмо свою Рідну Сколу — але батьки туди не налезать, бо то... 50 центів місячно коштує. А в сколі ні лавок, ні книжок, ні цим учителя заплатити.

— Де наші батьки пропадуть?..

— В „карі“ або в „барі!“ — випалив хтось.

— Телевізєн вацюєть!

— А мій у „клавєт“ замкнеться й камієс читас, со колись у мене сконфіскував... Ратпом з місяці зівралася Ірка. Енергійна, русла дівчинка — її рухи й вираз лиця не лишали сумніву, що вона „в справі формальній“.

— Хлопці, дівчатка! — захищаючись від обурення, почала Ірка — як можна так про своїх батьків говорити?!... Це нікчемна брехня і останній невдачність! Хто сміє казати, що мій батько дарту на газетку не дав, чи до „Школи рідної“ не належить? Хто каже що мої батьки мені всього, що можуть, не дають?..

— І мої!..

— Мої теж!..

— Мої!..

Предсідник владних рухом відрасторвав тишу.

— Ну й цай сде? — визивав очима піднесених рук. Але ні рук, ні голосів більше не було.

— Бацте! — триофувал предсідник Івас.

— Вас трос, а нас тут усіх двадцятьчотверо... Я не кажу, со всі батьки такі... Хтось зробіть ті „Веселіки“ й „Рідні Сколи“ — цим уся цет і лава! Але рахунок і тут поставав: таких ледве посмигна — десятина. А рета такі пропадас... На загальні збори „Рідної Сколи“ навіть деякі референти не приходять...

— Тя по сдо мають іти, як не мають со реферувати?!... — загуглі „голоси народу“.

— Вел, аї мін — сказала кучерта Оксанка — всю політику вивувати. — Тато й мама філ сарі, со я не по-українськи говорю. Кенот гелл!

В сколі — інгліш, вдома паєр — ту ворк, фадер — тз гіз політисе... Ол, аї гат, із рейдіо сінд телевізін.

— А мій батько не пускає мене до „Рідної Сколи“, бо каже, со там не така політика, як він любить...

— І мій!

— І мій!.. — загуло з усіх боків.

Дальшої пів-години зійшло на рэзгадкі загадки: яка в „Рідній Школі“ політика і я-ку політику дає батьки люблять? Але ніхто не мів на цю тему нічого путнього сказати й цю справу запропоковано як „відложєну до часу, поки зібрани тут підросуть і відповідно освідомлятьсь“. Голос забрав знову предсідник:

— Отже? Як нам бути з на-сими батьками?..

— Я гадаю — вигукнув Влодко, що найкраще вфалити тут і вислати ім револю-цій.

— Со таке? — перепитав предсідник.

— Революцій! — повторив Влодко. — Такі, як наші батьки на всіх конвенціях, конгресах і академіях роблять.

— А, резолюції!.. Це чудо-ва ідея!..

...За п'ятнадцять хвилин сказане було зроблене. В „ре-

волюціях“ наших найменших, в перекладі на мову доріжних, говорилось:

1. Щоб батьки не плакали над своїми дітьми — а дитині дали лепту на „Рідну Школу“ й дитячі журнали — літературу (визнина стопа: 1 цент) — за опаджену сльо-зу);

2. Щоб раз у рік батьки потрудилися на Заг. Збір „Рідної Школи“ — бо від цієї динни залежить якість „Рідної Школи“, від якості школи — дитвора, а від дитвора (потім) — громада.

3. Щоб, замість до т. зв. „внутрішньої політики“ батьки взялися за виховання своїх дітей — бо в цьому найвища внутрішня політика на еміграції.

4. Щоб при Об'єднанні Писмеників Дитячої Літератури (ОПДЛ) створити секцію „батьківської літератури“ (ОПБМ) — що писала б о-свідомлює творчі для батьків;

5. Щоб негайно заснувати „Рідну Школу“ там, де її ще нема;

6. Негайно вписати до „Рідної Школи“ всіх українських дітей — без уваги на політику батьків, якої ні старий, ні малий не розуміє (і не потребує — яри, сладача)...

ЧЛЕНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, ЦЕ ВАЖ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ОСОБИСТИЙ ІНТЕРЕС! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

У. Н. СМІЗУ!

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

Про це кожний зможе переконатись зокрема в найближчу суботу, 10-го вересня!

На цей день заангажовано відому оркестру Б. ГРІНЯКА, що грає до танців. ПРИЙДЖАЙТЕ НА СОЮЗІВКУ! Зокрема НАШУ МОЛОДЬ, запрошує на ці дні УПРАВЛІННЯ „СОЮЗІВКИ“

МУЗИЧНА ШКОЛА — Трентон, Н. Дж.

ВІРИ ЦЕБЕНКО
оголошує: НАВІР УЧНІВ на шк. рік 1955/56
Предмети навчання: БАНДУРА, ХОРОВИЙ СПІВ
ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
Зголошення та інформації в приміщенні школи: 837 GENESEE ST. — Телефон: EX 4-4471.
Перевірка музичної обдарованості дітей та дорослих БЕЗКОШТОВНО.

УВАГА! ТРЕНТОН Н. ДЖ. І ОКОЛИЦІ!

в суботу, 10-го вересня 1955 р.

в залі при Церкві св. Юрія Переможця в Трентоні, Н. Дж. (So. Broad & Market Sts.) — відбувається —

ДУХОВНА АКАДЕМІЯ

ПРИСВЯЧЕНА Тисячоліттю прийняття ХРИСТИЙСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ВІГІ НА УКРАЇНІ-РУСІ.

На цю академію запрошуємо все Українське Громадянство міста Трентону та околиць.

ПОЧАТОК О 6-ї ГОД. 30 ХВ. ВЕЧОРА.
Настоятель та Парафіальна Урава Парафія св. Юрія Переможця.

УВАГА! Радіослухачі, Любителі Телевізії! УВАГА!

Всі йдемо в цю суботу, 10-го вересня, о год. 8:30 вечора на ПЕРШІ ОСІННІ ВЕЧЕРНІЦІ

— що відбудуться — в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 Вільям вул., НЮАРК, Н. ДЖ.

В програмі, крім танців відомого гумориста Миколи Понеділка: танцювальна група Осередку СУМА в Аленгали, Па: вибір королеви краси та підгодована українська телевізійна програма. — Ріди танці грає відомий оркестр В. Осередка з Нью-Йорку при співучасті співаку І. Кононіа — алект. — Вуєт у заруді ВП. Пайн. — Столини просять замовляти у п. проф. Касюка, або у п. Луцишина, особисто або тел.: Mitchell 3-1667. — Додай призначений на підтримку Першої Української Телевізійної програми. — До ласкавої участі запрошує —

Керівництво Години Українських Методів Першої Укр. Радіо-Телевізійної Програми

ПРОГРАМА: 1. Колоний м'яч. 2. Відбиванковий турнір. 3. Різні несподіванки. Забави до пізньої ночі при звуках оркестри п. Б. ГРІНЯКА.

• Добрий буфет для старших та спеціальний для малих дітей. • ПОЧАТОК О ГОДИНІ 10-ї РАНО. — ВСТУП НА МІСЦІ \$1.00

Доїзд з Нью-Йорку автобусами: Вул. 7-ма — між 2-3 Еве. від год. 10-1 попол. Доїзд автобусом з Нью-Йорку на місце пікніку в обі сторони із вступом \$2.50.

Доїзд автими: Holland Tunnel — Route 29 to Bound Brook cross Bridge to South Bound Brook, turn left on Canal Road 2 miles to Cedar Grove Road.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ КЛУБИ:

УСК — Нью-Йорк і „СІЧ“ — Елизабет

власнують

В НЕДІЛЮ, 11-го ВЕРЕСНЯ 1955

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ

під мистецьким керівництвом

Йосипа Гіряка

ВІДКРИТТЯ ДРУГОГО СЕЗОНУ.

ОСІННІ СПОРТОВИЙ

ПІКНІК

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ, BOUND BROOK, N. J.

КАРПЕНКО - КАРИЙ

„МАРТИН БОРУЛЯ“

КОМЕДИЯ НА 5 ДІЙ

ПОЧАТОК О 7-ї ГОДИНІ ВЕЧОРА.

Передпродаж квитків вступу в криниці „БАЗАР“.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 18-го вересня 1955 р.

В ЗАЛІ ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ,

847 П. Френклін Стр.

НЮАРК, 25-го вересня 1955 р.

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ, 180 Вільям Стр.

ПРОСИМО ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА ОГолоШЕННЯ

“WERNER'S MEAT MARKET”

НА ЧЕТВЕРТІЙ СТОРІНЦІ

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male
ПРАЦЯ ДЛЯ МУЖЧИН
TOOL MAKERS
DIEMAKERS
Конечний досвід "Job Shop."
TRIANGLE TOOL CO.
UNION, N. J.
Tel. MURdock 6-4860

СПОЮВАЧІ
Досвідчені до сполучення рур і "pressure vessels" або збірників.
5 днів праці в тиждень, 40 годин.
PRECISION HEAT
EXCHANGER CO., INC.
15 Harold St., Westwood, N. J.

ВИРІБНИК
ЗНАРЯДІЯ
з досвідом на "slider & pull top assembly machine."
Для відвідоного муж-
чини екстра висока
платня.
Телефонувати:
UL 5-3997

Welders
&
Lath Hand
Головний:
HERCULES FILTER CORP.
175 Ethel Ave., Hawthorne, N. J.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

ПОДРУЖКИ
до праці в малому готелі через
цільний рік. Стадія праці. Муж як
урядник і "handyman", жінка як
покойка. Помешкання на місці.
Добра зарплата. Побажані добрі
рекомендації.
ROCKAWAY PARK HOTEL
158 Beach 116 St., Rockaway Park
L. I. Tel. Mr. Bert BE 5-0469

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

КУХАРКА — ГОСПОДИНЯ
нижче 40 років — здібна пере-
брати на себе повну відповідаль-
ність. Висока платня, 6-
місяць, апартаменти біля парку.
Спація на місці. Літом "вікенди"
на селі, 1 доросла особа.
Останні рекомендації.
OR 7-4160 (business hours)

ДІВЧАТА—ЖІНКИ.
легка фабрика праці.
PRAGER — REUBEN
511 East 72nd Street
New York City

3i Спорту

ДРУГІЙ УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ — У ФІНАЛІ КАНАДИ

Вінніпег. — Український спор-
тсмен ФКІ ПРОСВІТИ (Фут-
больний Клуб Інституту Про-
світи) виграві чемпіонат цен-
тральної зони Канади. Фінал За-
хідної Канади відбувся у
Вінніпегу. В складі переможної
дружины ФКІ ПРОСВІТИ гра-
ють змагання Ангелос, Смі-
т, Гант, Хім, Москаль, Ку-
сін, Солар, Вагнер, Бабишеч,
Варан, Волин, Гейдиль.

УКРАЇНА — ІТАЛІЯ 1:0.

Торонто, 2 вересня. — СТ
Україна перед ніздом до Шин-
каго, ЗДА, виграла в присут-
ності 4000 глядачів на Фред
Гамільтон Стадіон свої черв-
я-фіналові змагання за чашу
Британського Консула проти мі-
сцеві Італії 1:0 (0:0). Проти-
вник в перших п'яти хвилин
був 3-тє місце, а тепер веде та-
белю гор за чашу. Аристок-
мачи три рази. Різкий во-
рот для України добув капітан
команди Володимир Закалюк-
ний, з мету карного в останньо-
му кінці. Змагання проходили
вирішально. Україна пере-
виграла у півфіналі.

ЗА ЧАШУ І ФУТБОЛЬНЕ ПЕРШЕНСТВО КАНАДИ

Ванкувер, 2 вересня. — Цього
року дві українські команди у
фіналі Канади. Чемпіон зони
Північної Британії Колум-
бія НІО ВЕСТМІНСТЕР РО-
ДІС ФКІ зустрічався у пів-
фіналі Західної Канади, проти
ДЕНІШ КЕНДІНСОН АЦ на
території Альберти в Калгарі
7, 8 і 10 вересня з п. пере-
можець із цих змагань — му-
силь Італія до Вінніпегу на За-
хідній Фінал — 13, 14 і 15
вересня з п. проти українського
чемпіона центральної зони —
ФУТБОЛЬНИЙ КЛЮБ ІНСТИ-
ТУТУ ПРОСВІТИ.

Далі за інформаціями секре-
таріату ФКІ Канади: Загальні
канадський футбольний фінал
відбудеться в Торонто — 18, 19
і 21 вересня з п. Місцем фіна-
лу: Фред Гамільтон Стадіо.
Східний фінал Канади, як
тільки Діордіс Андерсон —
побіди "нові" і нова була сита"
відбудеться в Торонто, а
Монтреалі, Кібер (1) 10, 11 і 13
вересня з п. між ОЛСТЕР НО-
НАТІД ФКІ Торонто та СТ
УКРАЇНА, Монтреал.

Канадська преса передба-
чає, що до фіналу в Торонті
стануть: Олстер Юнайтед і Нью
Вестмінстер Роялс. Це те-
орія і значно дуть до ко-
ла! Ми знаємо, що чемпіон
Британської Колумбії сильніший
за Олстер. Але чи вони — ті
самі партнери, зустрічались у
фіналі (?) Коли б в ті "п'яти"
шасливих" була Торонська СТ

ЗМАГАННЯ З ПЛАНЕ- НОГО СПОРТУ

10 липня в Сумах, на міс-
цевому летовищі відбулися
всесоюзні змагання з плане-
ного спорту на першість Со-
вєтського Союзу. Переважно
більшість планеристів (спор-
тців на планерах-ширяках,
тобто безмоторних літаків)
становила молодь, яка впер-
ше брала участь у всесоюзних
змаганнях. У перший день
змагань, після урочистого їх
відкриття, відбулася парад
учасників і показ вправності
спортивців — летуни, ширя-
ківці і парашутисти. З усіх
цієї молоді, охопленої "ли-
вільних" спортивних товари-
ств, підготувалися майбут-
ні військові пілоти і ко-
мандирів десантних військо-
вих операцій.

Україна (?), ми може б не сум-
нівалися — хто буде чемпіоном
Канади (?). Але справи, для
нас українців ідуть добре —
тепер ми, а не "малюкатори"
американці — маємо, як дві ко-
манди в боротьбі за перше-
ство Канади. Муніципальний
чемпіон Канади СКІТІН АН
програє, як 3-тє місце до ФКІ
ПРОСВІТИ, коли тільки одні зма-
гання вирішували 1:2 в свою
користь. Також Олстер в літ-
овій кампанії був болюче поби-
тий Торонською Україною, але
шасливо виграв плей-оф. Рол-
сін сильний партнер, але пита-
ння (?), якого потенціалу сили
володіють дані з Альберти.
Отже краще — їждо на місці,
бо в канадських фінало-
вих грах — до трьох різних
стадіонів. Перенесення Східного
фіналу до Монтреалу — це
більш, як практичний успіх.
...А ВИГРАЄ ЦЕП, ХТО
БАЖКА ПЕРЕМОГТИ!

Богдан Прудінує.

● Король Руссеяні з Порта-
лії поділи своїм літаком до ко-
роля Сауда в Сауді Аравії, щоб
обговорити з ним ситуацію, яка
виникла внаслідок остан-
нього напруження між Ізраї-
лем і Єгиптом, становища в ці-
справі ЗДА та Англії і інші
справи.

ТЕПЕР НАГОДА

Ід час літнього сезону по зні-
жених цінах, перебрати або на-
правити Ваші футра. Викону-
ють на оцінці прекрасні футури-
сти (Stoles) жакети по най-
новіших фасонах і з найкращих
матеріалів.

УКРАЇНСЬКА ФУТРАНА
РОБІТНЯ
НОВІ ФУТРА
ПЕРМОДЕЛЮВАННЯ
ТА НАПРАВА ФУТЕР

Принимасмо футра на переко-
нування — Fur Storage.

Roman Kusoff
1420 Avenue of Americas
Between 58 & 59th St.
New York, N. Y.
PLaza 9-4238

FARMS FOR SALE

Молочні ФАРМИ в центрі Висканзін,

Масно кілька гарних молочних фарм з рухомим
майном або без і на доглядних умовах. В цій околиці
є вже велика кількість українських фермерів і ба-
гато ще прибуває. Масно фарми в ціні від \$3,000 і
більше. Прошу писати в рідній Вашій мові.

PALMER VINGER
Greenwood, Wisconsin

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЮТІКА, Н. Н. — Управа Від-
ділу 484 Т-ва ім. Т. Шевченка,
повідомляє всіх членів, що чер-
гові місячні збори відбудуться
в суботу, 10-го вересня, о год.
7-й вечором, в приміщенні цер-
ковної залі при 1108 Стрейт Ст.
Простіться догучних членів ви-
виринати всі залежності, бо в
протинному разі, безастережно бу-
дуть сусуповані. Звертається
з гарним проханням до членів
і до всего українського грома-
дництва міста Ютики, скласти
пожертви на допомогу поводи-
мим-українцям останньої повні
у східних стейтах на руни пред-
ставника Відділу 484 УНСоюзу.
Тим особам, котрі вже зложили
свої щедри пожертви, висловлю-
ється сердечна подяка. — В. За-
параков.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во
"Мир", Відділ 324, повідомляє
членство, що загальні місячні
збори відбудуться в суботу,
10-го вересня, о год. 8-й вечорі.
Простіться догучних членів ви-
виринати всі залежності. — А.
Горюховський, предс.; Н. Бурак,
кас.; І. Струк, секр.

НІО ПОРК, Н. Н. — Місячні
збори Б-ва св. Володимира Від-
ділу 130, відбудуться в суботу,
10-го вересня, о год. 8-й вечорі.
Простіться догучних членів ви-
виринати всі залежності. — І.
Малець, секр.

ШІНКАТО, ЛЛІ. — Б-во св.
Стефана Відділ 221, повідомляє
членів, що загальні місячні
збори відбудуться в неді-
лю, 11-го вересня, о год. 12:30
годин, в Домі Відділу УНСоюзу
при 841 N. Western Ave. Прості-
ться догучних членів ви-
виринати всі залежності. Заохочу-
ємо та переконуюмо на-
ших членів, приятелів й кре-
вля, щоб висувалися в членів
УНСоюзу. — Ф. Васильовський,
предс.; І. Михайлович, кас.; Т.
Шіпкулда, секр.

БРУКЛІН, Н. Н. — Т-во За-
порозька Січ Відділ 325, повідо-
мляє своїх членів, що три-квар-
тальні збори відбудуться в су-
боту, 10-го вересня, в Нар. Домі,
з год. 8-й вечорі. Простіться усіх
членів, дуже важкі збо-
ри. Треба кінцево вирішити
квартальні до Т-ва і Союзу і ро-
зібрати білети на забаву. Треба
шанувати пам'ять померлих
членів і ухвалити розмет та
прислухуватися нових членів до
Союзу. — В. Возняковський, го-
лова; В. Троць, кас.; І. Гавриш-
ко, рек. секр.; П. Малицький,
фин. секр.

Шкільні підручники

Мово Рідна — Буквар-Читанка — І. Коричинський — \$2.00
Нова початкова читанка — І. Шклянка — 1.40
Граматика української мови — О. Панейко — 2.00
Українська мова — В. Романенчук — .85
Нова Історія України — І. Крип'якевич-М. Доліницький — 2.50
Географія України — М. Доліницький — 1.50
IV Читанка — Матвійчука — .75
Варіант — читанка для II класу — 1.00
Українська мова для II кл. — П. Миролобний — .75
Історія української літератури — В. Радзевич — 1.50

Svoboda Book Store
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3537. Затримав.

TARZAN HURLED HIS VICTIM AT THE OTHERS TO DELAY THEIR ATTACK.

Тарзан шпунував свою жер-ту на болотній істоті, щоб
стримати їх напад.

GREATLY OUTNUMBERED, HE TRIED
TO ESCAPE DOWN THE RIVER
CHANNEL--

Проти нього була велика
перевага, і він спробував вті-
кати річковим каналом.

ONLY TO BE BLOCKED BY A HUGE DAM.

Але його стримала велика
дамба!

ЗНАНА М'ЯСАРНЯ І ГРОСЕРНЯ WERNER'S MEAT MARKET

763 SPRINGFIELD AVE., IRVINGTON, N. J.
Tel. ES 3-1524

ПОРУЧАЄ СВОІ ПЕРШОРЯДНІ
М'ясива, м'ясні вироби і вудженини.
Виконуємо тел. замовлення і доставляємо
під гарантією до хати ВП. Покупців.

Ціни умірковані — товар першої якості.

Нашим ВП. Покупцям ДАСМО КНИЖКОВІ
ПРЕМІЇ наших видавництв, між ними й ви-
дання Н.Т.Ш. і У.В.А.Н. — Спеціальні книжки
для дівчоти й молоді.

За "WERNER'S MEAT MARKET":
Е. Мацьків, довголітній працівник
М'ясарського Відділу "Центро Союзу" у Львові і В. Білоус.

УКРАЇНСЬКА АГЕНЦІЯ НА ПЕНСІЛВЕНІЇ, ОГАНО І ВЕСТ ВІРДЖІНІЇ

Висилка пачок з Харчами, Одагом, Ліками і іншими
потрібними товарами
ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.

Міто оплачуване в ЗДА. — Гарантія для доставки.

CHESTER'S
1717 E. Carson Street, Pittsburgh 3, Pa.
год. денно від 12 до 6 веч.
Пишіть по нашій безплатній каталогі.

ХОЧ українська земля найбагатіша в світі, але український
народ, наші брати і сестри, батьки і матері, наші приятелі
ждуть від нас допомоги текстильними матеріалами, одяга-
ми, взуттям, ліками, харчами й іншим.

В справі допомоги Вашим рідним в Краю допоможе Вам
НАЙСТАРША І НАПОСЛІДНІША ВИСИЛКОВА ФІРМА
ІВАНА КАМІНСЬКОГО

JANIQUE TRADING CO.

Яка має свою Центральну в Торонто, Онт. і Відділи у всіх
більших містах Канади, а в Америці — два Відділи —
в Бюфало і Клівленді:

1162 Broadway, Buffalo 12, N. Y. — Tel.: FI 1272
1029 Fairfield Ave., Cleveland 13, O.—Tel.: CH 1-5547

Вже 7 років фірма І. КАМІНСЬКОГО висилася гаранто-
вані пачки до всіх європейських країн.

● Фірма гарантує доставку кожної замовленої пачки. ●

Міто оплачується тут і відборець пачки в Краю не до-
плачує вже жадних оплат.

Зайдіть особисто, напишіть або зателефонуйте до одно-
го з бюр про докладні інформації.

Поєдніться, щоб Ваші рідні в Батьківщині дістали
від Вас дарунків в холодну пору року.

Ставайте членами Українського Народного Союзу,
а тим самим і спільниками 17-ти мільйонного
майна організації!

MISCELLANEOUS

GUILFORD

FENCE
52 Middle Neck Road
Great Neck, L. I., N. Y.

В мешкальних і промисло-
вих ділянках.

ОПАРКАНОВАВАННЯ
ОКРЕМИМІ ЧАСТИНАМИ.
ЗАКЛАДАЙТЕ ЗАРАЗ
Платіть як Вам вигідно.

НА 5 РОКІВ СПЛАТИ
ВЕЗ ЗАДАТКУ.

LEvittown 3-4726 Patchogue 3-1230 GReat Neck 2-7779

24 год. обелуга. — Представник зголоється.

РОЗШУКИ

Пошуку ІВАНА ПАЛЯКА, з
Вовниці, пов. Рогатин, мав бу-
ти в Німеччині. Хто знає бі про
нього, або самий прошу зголо-
ситись до Мамі.

Mrs. ANAFIA PALAK
408 East 6th Street, Apt. 11
New York 3, N. Y.

Пошуку МАРИ РАДОМСЬ-
КУ з дому Варшави з села Се-
реднього п. Підлячч. Хто знає її
адресу, або вона сама, прошу
написати до
Анна Бобецька - Похмурська
89 Bushnell St., Hartford 14, Conn.

ПОСАДА ДІКА

Українська Православна Пара-
фія Пр. Д. Марії в Алентауні
пошукує

ДЯКОВИТЕЛЯ
на добрих умовах. Зголошення
слати:
1046 Fullerton Ave., Allentown, Pa.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

АРКА, 48 Е. 7-ма вул.
Нью Йорк (GR. 3-3550)
просить укр. композиторів
надіслати нові речі для
видання платівок.
Платимо гонорарі.

AUTO

'54 OLDSMOBILE
Holiday Radio, Heater
Hydraulic \$2195. Lestli sales.
BARREL AUTO SALES
499 N. Broad St., Elizabeth, N. J.
Elizabeth 3-9826
Відкрито вчорашня.

BUSINESS OPPORTUNITY

ВСЕ ЦЕ НА ПРОДАЖІ!
Christy's Bar & Cocktail Room
3-пів. будинок — 30 умебл-
ованих і неумебл-ованих кімнат,
3 ланцюжних вистачальних вест то-
вар і вистачальний та "Liquor"
"License". Нарізані положення в
центрі Sykesville, Pa.
Повідомлення
Продається з уваги на слабе
здоров'я.
Propr. John Dobrosky

ЧИТАТЕ СВОБОДУ

Перероблені
МАШИНИ
ДО
ПИСАННЯ
англійськ., ціна \$25.00. Має-
мо також нові і перероблені
українські машини. Рухли-
вий машини. Офісний при-
лад. Петрібіо агента.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8089

Литвин & Литвин

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обелуга Шира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
891 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5558

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК
Обелуга Чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ

John Bunko

Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура. Модерна калішня
до ужитку даром.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ВІДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МЕТРОПОЛІ НЬО ЙОРКУ І НЬО ДЖЕРЗІ!

запрошують ВАС УСІХ на

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИН

що відбудеться на „СОЮЗІВЦІ“, оселі У.Н.Союзу біля Кергонскон, Н. П.

у неділю, 11-го вересня, 1955 — впродовж цілого дня

У мистецькій програмі Фестиву виступлять „ВЕСЕЛІ ВОЛОКИТИ“, квартал відомих оперних і концертних співаків у складі: Євген ЧОРНИЙ — тенор, І. ЗА-
ДОРЖНИЙ — 2-й тенор, О. СТЕЦЬКА — баритон, В. БАРАНСЬКИЙ — бас. При фортепіано — Б. ПЕРФЕЦЬКИЙ. В цій же програмі виступить вперше на
СОЮЗІВЦІ дир. НОСНІ ГІРНИК в актуальній ролі ГЕНЦЯ ЗОЗУЛІ.

У фестивальній програмі старокрайові забави і розваги: стовп шашки, перегони
в мішках, биття горішки, воружка ітп., та спеціальна музика до танців.
Атракціон Фестиву буде вибір „МІС СОЮЗІВЦІ“ на 1956-й рік, яка ді-
стане в нагороду тиждень безкоштовних вакацій на СОЮЗІВЦІ в наступному
сезоні.

До розпорядження гостей кухня з гарячими стравами та буфет з гар-
ячими і холодними перекусками і напінками, як і всі відпочинкові та розваж-
альні угоди СОЮЗІВЦІ.

ОРГАНІЗУЙТЕ ПРОГУЛЯНКИ СПЕЦІАЛЬНИМИ АВТОБУСАМИ!

► ПРИЗЖДАЙТЕ НА ФЕСТИН НА СОЮЗІВЦІ! ◀

В СУБОТУ, 10-го ВЕРЕСНЯ гратиме оркестра Б. ГІНЦЯКА.

СТУДЕНТСЬКЕ СЛОВО

ЗАМІСТЬ ФЕЙЛЕТОНУ

Іванна Савицька

ДВА ЛИСТИ

(Студентом медицини присвячую)

Дорога Мамо!

Нарешті можу написати Тобі доброго, веселого листа. Іспити відбулися успішно і на листі кілька пасивних студентів виділяю ім'я Твого сина. Лише подумай, дорога Мамо! Мрії мої починають здійснюватися. Буду лікарем! Ти певно скажеш зараз, що від степів на медицину до лікарського диплому дуже далеко. Але я потішу Тебе прикладом, що від нашого приїзду до Америки по нинішній день пройшло саме стільки років, скільки мені потрібно ще вчитися. А хіба ж воно тягнулося довго? О, Мамо! Не говорімо тепер про науку, іспити, докторські праці й інші неприємні речі, а уявлю собі, що те все вже за мною і що на одній нойорській кам'яниці висить солідна металева табличка, на якій вписане ім'я, а біля нього скромні дві літери: М. Д. У вікні нововідкритої ординації гуде монотонним голосом air conditioner, який не то, що літом охолоджує, а цілодобово приміщення, але головною мірою робить добрий враження. В почекальні буде повно наших і чужих газет, в яких аж кишіть від подяк за успішно проведені операції. На стінах висітиме багато картин сучасних наших мистців. Чи увяжеш собі, дорога Мамо, мене в білому, чистенькому плащі? Ти завжди говорила, що мені в білому найбільше до лиця, і залюбки вдягала мене лише в білі сорочки. Я відкритим двері від ординації з повагою і дистанцією, чим добуду пошану і довіру пацієнтів.

Аir conditioner притягає пацієнтів лише літом, а чим заманюватиме осінню і довгими зимовими вечорами? Мушкетери заінсталявали в своїм серці постійне тепло в поєднанні з хворими. Шпестіть, байдикуйте, грубіють відхідляють пацієнтів. Вони бо постійно потребують теплого серця.

Прилюдна подяка в газеті — це примисливий вияв вдячності, але на неї треба собі залучити. Чи схочеш навідуватися до пацієнтів частіше, як того вимагає лише шпитальний регламент? Чи потрапиш, крім кількох утертих фраз і компліментів, навізати з хворим розмову і зацікавитися ближче його недоманганнями? Чи зумієш поспіяти половину ночі над ліжком неприємного? Чи відповідиш на телефонні, які заколючуватимуть Твій відпочинок? Чи зрештою гонорару, коли Твій пацієнт навідувався вбогий і не має з чого платити? Чи наїдеш для хворого слова розради і надії навіть тоді, коли Ти певний, що вже ніщо не допоможе? Коли так, мій Сину, то Твоя канцелярія буде завжди повна і без моської таблички.

Ждальня, прикрашена образами, це мило відірвання для хворого. Картини відвертають увагу й думки пацієнта від хвороби, розуміється, коли вони погдині в яєніх лоялах. До того, купують картини, даєш змогу зробити мистецтві, а це Твій обов'язок. Я сподіваюся, дорогий Сину, що в білому плащі буде Тоді дуже до лиця, але чи знаєш, що біла краса, це символ чистоти і порядку?

Коли відітнимеш на навакці до Європи, хай Твоя подорож не буде лише пустою забавкою і притокою до хвалби перед іншими. Користай із здобутків науки і культури інших країн. Ти ж бо знаєш, що людина вчиться до самої смерті.

Цілую Тебе
Мама

П. С.
Якщо уважно прочитаєш мого листа, то я певна, мій Сину, що на перші свої вкладки Ти не спізнаєшся.

Літом відітниму кудись на відпочинок, розуміється там, де багато наших людей і де висока ціна. Або ще краще, полечу подивитися на стареньку Європу, а в поденних оголошу тогостими буквами, що не приймаю цілий місяць з причини виїзду на вакації до Швейцарії. Як не маєш повільно, Мамо, як це добре впливає на пацієнтів. Ах, правда, куплю собі це люксовий, дорогий автомобіль і нарешті закину, як люди.

Міцно цілую
Твій син

П. С.

Мої вкладки починаються точно за два тижні. Думаю, що до того часу вернусь до Нью Йорку, хібащо гарна погода і мило товариство мене не пустять...

Дорогий Сину!

Хіба немає такої матері, яка не раділа б успіхам свого сина. Твоя стипендія, про яку даремно старалась деякий Твоїх товаришів, підтверджує лише моє переконання, що маю здібного сина. Це дар від Бога, і коли до здібностей

П. П.

ЯК УКЛАДАЮТЬ СОВЕТСЬКУ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ

«Літературна Газета» містить лист до редакції проф. С. Асмуся такого змісту: «У 27-томі Великій Радянській Енциклопедії надрукована моя стаття п. з. «Метафізика».

Стаття ця підписана моїм іменем. Я дійсно написав на прохання редакції Енциклопедії статтю на цю тему. Однак, підготувавши статтю до друку, Редакція внесла в текст зміни і додати, не тільки не діставши моєї згоди, але навіть не познайомивши мене з ними. Я вперше познайомився з ними тільки по виході тому з друку. Зміни і додати ці такого характеру, що я — ні як працівник науки, ані як літератор, не можу з ними погодитися». Опублікування цього листа проф. С. Асмуся, «Літературна Газета» хоче переконати читачів, що в Советському Союзі направила до свободи слова і думки. Та дарма, советські редактори й надалі виправляють тексти рукописів так, щоб усе в них було в згоді з лінійною партією.

ЮВІЛЕН ВОЛОДИМИРА МАЯКОВСЬКОГО

Цього року в Советському Союзі відзначали 25-річчя з дня смерті, а власне з дня самотності російського поета Володимира М а я к о в с ь к о г о.

про якого Сталін сказав, що це — «найбільший поет нашої доби». Про причину його самотності кружляли різного роду чулки — особиста трагедія, розчарування в советській дійсності та ін. В кожному разі, після рекомендації Сталіна залишився він і донині в Советському Союзі «найбільшим пролетарським поетом». Достойною до загального хвалебного хору, також і український підсоветський поет Платон Воронько присвячує в «Літературній Газеті» пам'яті Маяковського підзаголовну статтю. «Маяковский, — пише він, — як провісник того великого й нового, що дала нашим людям радянська влада, з усім запалом і силою свого гігантського таланту скріплював тріумф дружби. Все, що дав людуству Маяковский, тепер наш народ читав в перекладі на українську мову». На потвердження того, як Маяковский «любив нашу зичай і відчував голосну і співучу українську мову», Воронько наводить уривок з вірша п. з. «Ворг України» у якій вставив Маяковский слова з «Інтернаціоналу» в перекладі на українську мову: «Ета мовя величавя і проста: «Чуєш сурми заграли, Час розплати настав...»

Значить таки справді «любов» Маяковский «наш зичай і мову».

Ю. Тарнавський

СКРИПАЛЬ

(З «Життя у місті»)

Скрипаль виходить на естраду, відкриває своє серце перед німою чорною аудиторією і починає ридати.

Тонке вістря звуку ранило його душу, і біль здається йому присмієсто.

А публіка (чорна з тисячами блискучих очей), ула, що слухас, і, коли він замучений вриас, вона вибухас сміхом оплесків, як глумом.

Чого радісте, шалені! Чи і вам біль здається присмієсто?

3 ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

14 НОВИХ СТУДЕНТІВ В ЛЮБЕНІ

(Власна кореспонденція)

Після відомого проголошення набору кандидатів на студії в Любеньському Університеті (Вельгия) в акад. році 1955/56, вплинуло до Вельгийського Комітету Допомоги Українським Студентам (КОВАУ) — 19 аголошень від 11-и студентів та 8-м студентом. З 3-го 7 кандидатів було із ЗДА. Згідно з рекомендаціями Владислава Кир Івана Бучка, та завдяки заходам академічного дупіастера студентського осередку в Любень, О. Д. Дзвоника, та голови НАССУ-у п. Сегена Галовського, КОВАУ признало стипендію 11-и кандидатів та 3-и кандидатів. З трьох майбутніх студентів в Любень і дві з Канади й одна абсолютника середньої школи п. Лариса Качмар з Ньюарку, ЗДА, яка закінчила цієї весни гай-скул з найвищим відзначенням. Любеньський стипендіат признало й завдяки П. Понадересичним здібностям. П. П. Качмар буде студіюватиме в Любень по фізично-соціальній науці.

кий, молодий українцеві співав баллади своїй Ватизині в супроводі бандури, що її то пригадує гарфу і чембало. Правдивою бурєю захоплення дякуюча інтернаціональна публіка за меліодію козаків пісні, що їх виконував Володимир Луців своїм чудовим голосом. Баварська телевізійна заставка його для кількох частинних виступів, як теж німецький фільм цікавиться тим надзвичайно талановитим українським співаком.

В дні 5 вересня 1955 р. відбувся в Любеньському Радіо-історіо з Володимиром Луцевим, який виконав в супроводі бандури кілька пісень та інформув студії в соціальній Італії, бандури та українську музику. Своім виступом В. Луців збагатив програму вчорашнього відкриття Ювільного Конгресу УКАО і ФТУСК «Обнова», що відбувся з нагоди 25-річчя Існування «Обнови» і 1000-річчя Християнської України в дні 14-17 вересня ц. р. в Лондоні (Англія).

СТУДЕНТИ В КАНАДІ

Українських студентів, які в українських поселеннях можна знайти в кожній провінції Канади. Однак організоване студентське життя проявляється тільки в 4-ох найбільш осередках: в Саскатуні, Вінніпезі на заході та в Торонто і Монреалі на сході.

Наша молоді студіює на майже всіх факультетах, з переважною філософією та технікою. Поза студійним студентством є активне зайняття спортом і деяке мистецтвом. Студенти мало уділяються в громадському житті. Деяка частина належить до Пласту. Це є вплив тутешнього загального наставлення, що студент студіює та має свої розваги, а в громадське життя входить пізніше.

Величезна кількість студентів не визначає, що студенти не цікавляться громадським життям. Навпаки, вони мають свої міноритарні парламенти, де пригортають себе до пізнішого громадського життя.

Діяльність клубів є до певної міри стандартною — місячні загальні збори, товариські вечірки, річні студентські для ширшого громадства, бенкет абсолювентів та цикл лекцій українським студентам, чи відкрити на різні теми. А на загальному університетському форумі співпраця з інтернаціональними студентськими організаціями.

Організаційно українське студентство Канади об'єднане в Союзі Українських Студентів Канади. З огляду однак на велику віддал, тісніший зв'язок існує поміж близькими студентськими осередками.

Коли для про зацікавлення громадянства проблемами студентства в цій країні, то нам здається, що воно замале і було б потрібним, щоб українські організації фінансово і персонально допомагали у влаштуванні студії українознавства.

На конгресі зродився теж задум підготувати українську студентську групу, завданням якої було б відвідати при співпраці ЮНЕСКО важливіші університети ЗДА і познайомити загальне американське студентство із життям українського студентського руху і проблемами й аспіраціями українського народу в цілому.

Участь делегації в працях конгресу є черговим кроком у успішному зовнішньокультурних діях СУСТА в напрямку збудови приязні, розуміння і підтримки стрімливий і прагнень українського народу якнайширшими колами американської молоді студіюючої генерації.

Найбільше актуальним питанням й атракцією було питання взаємизв'язку студентством й обмін делегаціями. На відміну від попередніх років, йдучи частинно за атмосферою коєкстенції і побажаннями міжнародної студентської конференції, українським студентам, які є в більшості кандидати на майбутні політичні діячі і чужинські студентські представники, були теж осередком найбільш палких дебат конгресу і найкращою трибуною для голошення української правди і проблематики.

На праці цієї комісії звертали на себе особливу увагу керівники місцевої студентської організації — члени делегації ЮНЕСКО п. п.: Ю. Ольхивський, В. Анастасівський, і п. Ада Кулик. Ця молода студентська трійця робила надзвичайно мило враження своєю обізнаністю і зацікавленням студентськими проблемами, викликала респект і пошану своїми актуальними виступами і належно пропагувала добре ім'я українського студента.

Найбільше актуальним питанням й атракцією було питання взаємизв'язку студентством й обмін делегаціями. На відміну від попередніх років, йдучи частинно за атмосферою коєкстенції і побажаннями міжнародної студентської конференції, українським студентам, які є в більшості кандидати на майбутні політичні діячі і чужинські студентські представники, були теж осередком найбільш палких дебат конгресу і найкращою трибуною для голошення української правди і проблематики.

Олег Федішин

ЗА МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО РУХУ В АМЕРИЦІ

Зближається новий шкільний рік. Приходить час повертатися знову на шкільну лавку. Для багатьох із нас це буде може вже останній етап багаторічної праці, після якого наступить переїзд в школу життя. Рівночасно із тим ці студенти-абсолювенти покинуть ряди студентських товариств, щоб включитися в ширше громадське життя. Тільки деякі одиниці з-поміж них будуть продовжувати ще деякий час свої зв'язки із студентськими організаціями, де вони працювали на протязі своїх студій.

Як бачимо, студентський рух є оснований на постійному відпливі і припливі нових людей. Це у великій мірі утруднює працю організованого студентського життя та ставить перед його проводом неабиякі завдання. Не будемо однак зупинятися довше над тими, які від нас відходять, чи скоро відійдуть, а звернемо особливу увагу на тих, які повинні вступити в наші ряди, щоб далі продовжувати почату їхніми старшими колегами працю.

Образовують, що під сучасну пору вчиться по різних американських високих школах щонайменше 500-600 тун народжених студентів українського походження, із яких, на жаль, навіть десяти частина не є з організованим в українському студентському русі. До цього слід додати кілька надійти десятих «новоприйдених» молодих людей, які починають тут середню освіту і тільки-но виспівали, чи скоро вступитимуть на американські «каледні».

Ці студенти теж здобилися або ще не охоплені, нашим організованим життям, або є лише номінальними членами українських студентських товариств. Не збиралося на цьому місці нікого критикувати, але треба признати, що досі не пороблено потрібних заходів, щоб притягнути цих людей до співпраці та зацікавити їх у нашому студентському русі. Над цією проблемою і хочемо зараз докладніше призадуматися.

Початок шкільного року, це очевидно найкращий час для заочаткування акції приєднання нових членів. Якщо ми дозволимо на те, щоб ще один рік пройшов бездіяльно, то напевно відбудеться відсмію на дальшому розвитку організованого студентського життя в Америці. Управа СУСТА доложити всіх зусиль, щоб успішно розв'язати це питання, однак успіх акції приєднання нових членів залежатиме майже вповні від ініціативи поодиноких громад та клубів.

Методи «вербункової кампанії» в поодиноких осередках будуть очевидно зумовлені, в присутності коло 500 делегатів, гостей і чисельних представників заокеанських студентських національних союзів, керівник української делегації і член Управи СУСТА М. Почтар виголосив на пленарній сесії привіт, в якому вказав на потребу постійної чужини і протидії на відтинку Москви, потребу подання моральної допомоги студентству укримлених народів, з'ясував деякі аспекти діяльності СУСТА, а при тому висловив подяку уступаючій екзекутиві ЮНЕСКО за належне розуміння проблем українського студентства і вклад у розбудову ділових взаємин і співпраці обох союзів.

Він відбув теж ряд ділових нарад із більшими представниками ЮНЕСКО для обговорення аспектів майбутньої співпраці. На згадку заслуговує дружина зустріч із репрезентантом латинського студентства.

Делегати СУСТА присвятили особливу увагу працям міжнародної комісії конгресу, яка розглядала проблеми студентського співжиття, вивчасу, в присутності коло 500 делегатів, гостей і чисельних представників заокеанських студентських національних союзів, керівник української делегації і член Управи СУСТА М. Почтар виголосив на пленарній сесії привіт, в якому вказав на потребу постійної чужини і протидії на відтинку Москви, потребу подання моральної допомоги студентству укримлених народів, з'ясував деякі аспекти діяльності СУСТА, а при тому висловив подяку уступаючій екзекутиві ЮНЕСКО за належне розуміння проблем українського студентства і вклад у розбудову ділових взаємин і співпраці обох союзів.

Він відбув теж ряд ділових нарад із більшими представниками ЮНЕСКО для обговорення аспектів майбутньої співпраці. На згадку заслуговує дружина зустріч із репрезентантом латинського студентства.

Делегати СУСТА присвятили особливу увагу працям міжнародної комісії конгресу, яка розглядала проблеми студентського співжиття, вивчасу, в присутності коло 500 делегатів, гостей і чисельних представників заокеанських студентських національних союзів, керівник української делегації і член Управи СУСТА М. Почтар виголосив на пленарній сесії привіт, в якому вказав на потребу постійної чужини і протидії на відтинку Москви, потребу подання моральної допомоги студентству укримлених народів, з'ясував деякі аспекти діяльності СУСТА, а при тому висловив подяку уступаючій екзекутиві ЮНЕСКО за належне розуміння проблем українського студентства і вклад у розбудову ділових взаємин і співпраці обох союзів.

Він відбув теж ряд ділових нарад із більшими представниками ЮНЕСКО для обговорення аспектів майбутньої співпраці. На згадку заслуговує дружина зустріч із репрезентантом латинського студентства.

Делегати СУСТА присвятили особливу увагу працям міжнародної комісії конгресу, яка розглядала проблеми студентського співжиття, вивчасу, в присутності коло 500 делегатів, гостей і чисельних представників заокеанських студентських національних союзів, керівник української делегації і член Управи СУСТА М. Почтар виголосив на пленарній сесії привіт, в якому вказав на потребу постійної чужини і протидії на відтинку Москви, потребу подання моральної допомоги студентству укримлених народів, з'ясував деякі аспекти діяльності СУСТА, а при тому висловив подяку уступаючій екзекутиві ЮНЕСКО за належне розуміння проблем українського студентства і вклад у розбудову ділових взаємин і співпраці обох союзів.

Він відбув теж ряд ділових нарад із більшими представниками ЮНЕСКО для обговорення аспектів майбутньої співпраці. На згадку заслуговує дружина зустріч із репрезентантом латинського студентства.

XIX-й КОНГРЕС ЦЕСУС

Поконгресові містрої СУСТА і передконгресові містрої ЦЕСУС

9-го вересня ц. р. закінчується IV Високошкільний Тиждень Українознавства і починаються в залах Любеньського Університету наради XIX-го конгресу Центрального Союзу Українських Студентів.

XIX Конгрес ЦЕСУС відбувається в час, коли поселення української еміграції менш-більш закінчилося і в час зміни на міжнародній арені, викликаних «новим курсом» советської дипломатії. І хоч ті справи з собою безпосередньо не зв'язані, обидві матимуть вплив на діяльність організованого студентства.

З закінченням поселення української еміграції, а з тим і студіюючої молоді висувається проблема не тільки розбудови мережі студентської організації в різних країнах (і що вже зроблено), але і налагодження взаємного контакту, обміну досвідом, координації дій і т. п. Основну роллю в налагодженні цих справ повинен і мусить відіграти Центральный Союз Українських Студентів, з тим на ЦЕСУС спадас почевне, але і трудне завдання унаправлювати політику і бути ретинком вільного українського студентства.

З теперішнім тактичним маневруванням зовнішньої політики Советів, що його вплив можна завдати вже серед студентства (остатні конгреси КОСЕКУ і ЮНЕСКА), загострюється перед українським студентством проблема активізації українського студентства на міжнародному відтинку. В розгорненні діяльності в тому напрямі треба брати до уваги і організації, що стоять в зв'язку з КОСЕКО-м і організаціями студентства, які беруть участь в різних «фестивалях миру». В тій цілі, як нам здається, є конечним, хоч неперіодично, видавати різномовні видання.

З кількох наведених прикладів бачимо розмір і труднощі праці Центрального Союзу Українських Студентів. Успішність її буде залежати і від нової Управи і від підтримки як громадянства, так і студентства в цілому світі. При тому хочемо зробити міськельну замітку — що діячі всенародних організацій повинні пам'ятати, щоб не жвавили їх за засоби для своїх групових цілей.

Розумючи вагу і конечність координації і співпраці, українське студентство ЗДА на останньому конгресі СУСТА прийняло і затвердило «точки доколовення» для співпраці між ЦЕСУС і СУСТА, та виявило готовість спільно зустріти завдання організованого українського студентського руху.

Студентство ЗДА слідкує за підготовкою конгресу, від якого очікує хоч часткової відповіди на нарастачу проблему, як також скріплення співпраці обидвох союзів і разом з тим ще гарячі побажання успіхів в нарадах XIX-го конгресу та новій Управі в її діяльності.

3. КАНЦЕЛЯРІЯ СУСТА

Для 15. VIII. ц. р. відбувся черговий сходний Управи СУСТА, на якій обговорено і рішено такі справи:

1. Вислати привіт та супровідне писмо до 19-го Конгресу ЦЕСУС. В писемі порушити справу тісної співпраці ЦЕСУС і СУСТА згідно з рішенням Другого Конгресу СУСТА.

2. Обговорено далі розбудову пресового сектора СУСТА, та рішено приступити до підготовки видання студентського журналу. З огляду на близькість і частоту подібності проблем Союзу Українських Студентів Канади рішено звернутися до Управи СУСК з пропозицією спільно видавати студентський журнал.

3. Обговорено справу зв'язану з участю делегації СУСТА на восьмому Конгресі ЮНЕСКА. В конгресі участь п. М. Почтар, віце-президент для культури і зовнішніх справ, з делегацією студентів поблизу студентських клінтин.

4. Український Конгресовий Комітет признав фінансову допомогу на поїздки на 8-й Конгрес ЮНЕСКА та на розбудову студентського руху Управі СУСТА.

5. Об'єднання Вільоруських Студентів у ЗДА відбуло свій 14-тий річний з'їзд в дні 3-4 вересня ц. р. у Клівленді, Огайо. Управу СУСТА заступав на цьому з'їзді п. Верно Чуйко.

ПІТА МІЖНАРОДНА СТУДЕНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

В дні 4-14 липня ц. р. в Вінніпезі, Англія, відбулася П'ята Міжнародна Студентська Конференція, в якій взяли участь національні студентські союзи. В черговому числі «Студентського Слова» буде надруковано про цю конференцію стаття віце-президента СУСТА Михайла Почтара.

РИК II. — СТУДЕНТСЬКЕ СЛОВО — Ч. 8 (20)

Статті, підписані повним ім'ям і прізвищем, чи тільки ініціалами, не конче висловлюють погляди Управи СУСТА, чи Редакції.

STUDENT'S WORD

Редактор: Володимир Стойко.

Editor: Volodymyr Stoyko

328 East 14th Street, New York City.

ДЕЛЕГАТ СУСТА НА КОНГРЕСІ ЮНЕСКА

Минулорічна успішна участь представників організованого українського студентства ЗДА на сьомому з черги річному конгресі Американської Національної Студентської Асоціації дала початок корисним діловим взаєминам управи СУСТА із екзекутивом ЮНЕСКА. У висліді цих взаємин відпоручники управи СУСТА мали вільний вхід на ряд важливих імпрез і студентських улаштувань на протязі цілого року. Учасники Другого Конгресу Українського Студентства в Америці вітали теж двох визначних американських студентських представників у залі Колумбійського Університету, що своїми виступами й участю спричинились до збагачення конгресу та були безперечно багатомовним доказом доцільності і потреби кожноразової розбудови і поширювання студентських зовнішніх дій. Згадав участь керівників американського студентського, чи не найкраще промовля-

ла за збереженням життєвого принципу, що ним керувалась у своїй діяльності перша управа СУСТА, а саме, що різні американські студентські і молодічі імпрези повинні відбуватися теж за участю представників української студіюючої молоді, бо лише тоді на них не бракуватиме української дії і впливу.

Учась делегації СУСТА в цьогорічному конгресі американського студентства у мінінеполісі, в дні 21-31 серпня є черговим успіхом українського студентства. Мимоволі згадується минулорічна праця делегації СУСТА в Сімісі та її місія введення Союзу Українських Студентських Товариств Америки в круг зацікавлень американського студентства. Во коли делегація СУСТА в Сімісі, хоча б у перших дні її участі, зустрічали радше з певною резервою, призадумуючи чи цікавість підлягала невідомого, то цьогорічні представники

українського студентства були радше бажаними і широкими учасниками конгресу. Напередодні конгресу і частинно рівночасно з ним відбувалися теж в цьому університеті за ініціативою екзекутиву ЮНЕСКА Перша Конференція Лідерів Чужинського Студентства у ЗДА. Українське студентство взяло участь в цій конференції у ролі обсерватора на виразне своє бажання, хоч Управа СУСТА одержала своєчасне запрошення до повноправної участі. Повноправна участь була б радше перекресленням дотеперішнього становища управи СУСТА у взаєминах з американським студентством, що СУСТА є організацією американських студентів українського походження і, як така, проводить корисну працю для добра Америки і визволення України. Міжнародне співжиття, самопізнання, культурно-імпресозна діяльність на кампусах ЗДА — були предметом майже одностайних дружніх дебат учасників конференції.

Вже в перших дніх конгресу, в присутності коло 500 делегатів, гостей і чисельних представників заокеанських студентських національних союзів, керівник української делегації і член Управи СУСТА М. Почтар виголосив на пленарній сесії привіт, в якому вказав на потребу постійної чужини і протидії на відтинку Москви, потребу подання моральної допомоги студентству укримлених народів, з'ясував деякі аспекти діяльності СУСТА, а при тому висловив подяку уступаючій екзекутиві ЮНЕСКО за належне розуміння проблем українського студентства і вклад у розбудову ділових взаємин і співпраці обох союзів.

Він відбув теж ряд ділових нарад із більшими представниками ЮНЕСКО для обговорення аспектів майбутньої співпраці. На згадку заслуговує дружина зустріч із репрезентантом латинського студентства.

ПРОМІНЬ

РІК І

Вересень, 1955

Ч. 7

Володимир Дмитрук

ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОГО ДОСВІДУ ТА САМОВИХОВАННЯ

Як знаємо, наука ґрунтується на досвіді експериментів. Всі закони були встановлені на підставі досвідів. Коли сьогодні цивілізаційні здобутки усього людства та допомагають використувати час, який у минулому людина витрачала на виконання праці, що її тепер виконують машини, ми не завжди усвідомлюємо собі деякі факти, що привели до цього стану. Ми забуваємо, скільки поколінь дослідників докладали своїх зусиль та знання, щоб скласти цей скомплікований механізм, який сьогодні допомагає нам у праці. Непомітними лишються тисячі дрібних спостережень, вислідів досліджень та втрачених років, які складаються на одне, здавалося б, незначне слово — „досвід“.

Однак, коли в своїх думках ми зупиняємось хоч коротко над питанням походження розгляданого об'єкту, ми відразу розуміємо всю велич людського розуму та надбання досвіду. Ми принаємо з пошаною велику вартість досвіду, що став нам допомогою у власних потребах. Не раз в таких моментах приходять нам на думку питання: як виглядає він сьогодні світ, коли б цей великий багаж досвіду, який в кожній ділянці життя ми тягнемо за собою, як необхідне знаряддя — в один момент перетав існувати?

Звернем увагу на те, що історія є нічим іншим, як збором всіх подробиць перебігу великого експерименту — людського життя. Маючи займи буди повторювати, що таким самим історія є найбагатшим джерелом науки і незмінним дорозумінням для всіх спадкоємців цього багатства.

Кожна людина, особливо стара людина, бачить це один подібний момент. Це — значення особистого досвіду. Роки життя нагромаджують цей досвід у „неписані томи життєвої мудрості“. Цей додатковий багаж стає другою натурою людини, і потім важко вже його відірвати від характеру людини. А може краще сказати — досвід різьбить характер людини своєрідними візерюнками. Тому то і в деякі речі в цьому досвіді, що їх ніяк не можна передати іншим, бо вони вжиті в досвіді окремих одиниць. Недарма говорять наша приказка: — „боїться, як попечать дитина вогню“. Лише асоціації, зв'язані з власним пережиттям, залишаються в нас, як частина нашої власної життєвої мудрості і незабутній фактор в оцінці довідків. Не раз говоримо, що життя навчило деякого рішучості, відваги,

зручності. При цьому думам про особистий досвід і його вплив на прикмети характеру людини. Ото ж на цьому місці слід твердити, що, крім науки і переймання до деякої міри „чужого досвіду“, — особистий досвід є також невіддільним важливим моментом виховання.

І тут стає зрозумілим другий термін — „самовиховання“, що його так часто вживається, як підставовий фактор виховних методів і систем наших, зокрема молодечих, товариств і організацій.

С багатьох самовиховних методів діяльності, що виявляються корисними на підставі досвіду. Хочемо згадати одну річ, що її вважаємо чи не найважливішою в цій системі. Це — дискусія.

Багато знавців висловлювало свої думки про вартість і потребу дискусії. Зрештою це стало зрозумілим, що дискусія є коначною у вільній поступовій громаді, і ніхто, маючи, цього не заперечує. Треба підкреслити, що дискусія — це дуже добрий засіб у самовиховній діяльності. Крім очевидних користей: наука ядерності висловлює думки, поправності, ясності — це і інші добрі сторони дискусії. Уявімо собі обговорення якогось історичного питання. Є розбіжність думок, є різний підхід до питання, є (мабуть завжди) неінформованість, або лише поверхове знання. Однак в цьому нічого поганого, бо хто вчиться — помиляється. Добрам є те, що тут повстає природний підставовий стимул до пізнання цієї справи. Людина (з тих чи інших мотивів) входить у здоровий газард — студіювання даної проблеми. Наслідком цього, тобто наслідком дискусії, молоді люди шукає джерел, розглядає та аналізує питання, — вчиться. Ото ж дискусія — це наука і коначний засіб у самовихованні. Тому при плануванні діяльності, при переведенні виховної праці, думам, дуже корисно взяти до уваги такий засіб навчання.

Набутий в цей спосіб досвід стає дуже придатним в майбутньому: зчонайменше та твердять люди, які в молодих літах мали нагоду бути членами дискусійних гуртків, а потім користали з цієї практики.

Підбір тем до дискусії, звичайно, є також окремим питанням. Але кожне питання можна розглядати зчонайменше двома. Говорив през. Лінколн: „Я співчуваю кожному, хто не має настільки уяви, щоб просилася бути слово зчонайменше двома“. Щоправда, різноманітність тем

ПОЛІТИЧНЕ ЗНАННЯ

(Від Редакції: Вважаючи, що політичне знання є необхідною частиною громадського виховання молоді, відкриваємо з цим числом сторінки МЗН розділ під повним наголовком, в якому міститимуть популярні нарис про основні поняття політики, політичної ідеї, інституції, рухи, процеси та інші проблеми політичного життя. Побажання в заваги щодо поміщення у цьому розділі матеріалів прохасмо надіслати на адресу Редакції „Промінь“.)

ЩО ТАКЕ ПОЛІТИКА?

Поняття „політика“, „політичний“ походять від старогрецького слова „поліс“ — місто, яке у старинній Греції звичайно являється державо-релігійною організацією. Тому грецьке слово „політика“ охоплювало цілість справ, зв'язаних з містом-державою.

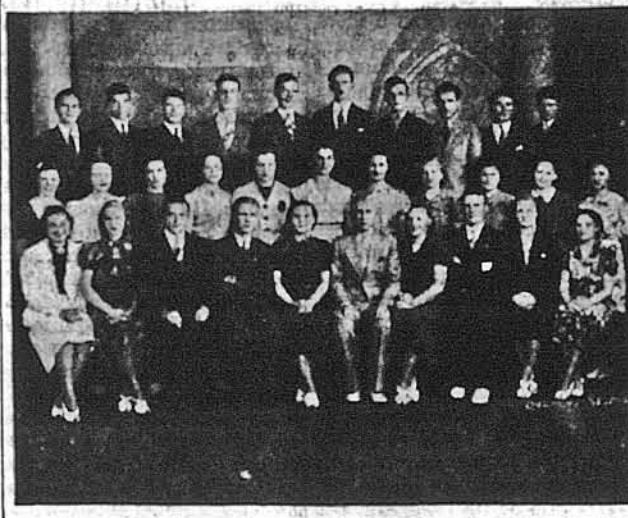
В сучасному розумінні поняття „політика“ в першу чергу охоплює справи зобов'язані з консолідації й розподілу політичної влади у спільноті. В залежності від характеру такої спільноти, говоримо про політику міжнародну, державну, церковну, партійну чи організаційну. Влада, цебто відношення між двома сторонами, де одна наказує, велить, а друга слухає, повинні бути (з власного розуміння, з привички чи невідомо, або під примусом) — є центральним концептом політики.

Влада являється передумовою й основою прикметою усякої людської спільноти. Не тільки модерна держава, але й примітивні племена давнини чи праліси Африки мають внутрішню політичну організацію, тобто більше чи менше формальний суспільний механізм для прийняття загально-обов'язуючих рішень, вирішення спорів з іншими спільнотами та поміж членами своєї спільноти, і зрешті розподілу вартостей та пошестей всередині спільноти. Різноманітність таких політичних організацій узалежнюється від того, як приймається загально-обов'язуючі рішення: однією людиною, меншістю, більшістю, чи всіма членами спільноти.

Усякій спільноті є питоме внутрішнє змагання за владу і кожна спільнота намагається во ім'я власного самозбереження та тривкості, з однієї сторони, скріпити авторитет влади традицією, надприродним походженням і за-

служити всебічному вихованню і усуває одноманітність.

В загальному лише неправда боїться дискусії, лише нечесність не хоче бути висвітлена. Нема ніяких аргументів проти дискусії. Але є багато мотивів, які промовляють за встановленням такого „звичая“ в наших молодечих організаціях. Сподіваємося, що це послужить добрим цілям самовиховання, і з тими сподіваннями піддамо цих кількох думок увазі читачів.

Мунівці Нью Йорку на прогулячці в Глей Спей, Н. Й.

Що приводить до поставлення партій у суспільстві? Годі нам погодитися з тезою, що партія — це виключно самозамкнений колок чи особисте оточення амбітних провідників, згд кандидатів на державних муніципальних посадах. Однак помилкою вважаємо думку, що партія шкідлива для нації, бо розбиває її єдність і т. д.

Вважаємо, що в нормальних умовах в основі політичних партій лежить в першу чергу економічно-соціальне, психологічне та ідеологічне зрізачкування в лоні спільноти, та що крізь ці групи окремі шари населення беруть участь у політичному житті, обстоюючи свої інтереси та впливаючи у свою користь на рішення державної влади. А що у дво- чи багатопартійній системі одна група не має звичайно змоги повністю задовольнити свої аспірації без уваги на своїх суперників, у висліді партії примушені шукати компромісів, взаємно модифікувати свої позиції й політику, — узгіднені, як звичайно наближаються до того, що зведе загальним інтересом спільноти. Звичайно, характер партій та міжпартійних взаємин різняться в різних країнах, і нема сумніву, що надмірне розмноження партій, між якими ні чинна амбітних провідників, одна не спроможна здобути згд кандидатів на державних муніципальних посадах. Однак помилкою вважаємо думку, що партія шкідлива для нації, бо розбиває її єдність і т. д.

Вважаємо, що в нормальних умовах в основі політичних партій лежить в першу чергу економічно-соціальне, психологічне та ідеологічне зрізачкування в лоні спільноти, та що крізь ці групи окремі шари населення беруть участь у політичному житті, обстоюючи свої інтереси та впливаючи у свою користь на рішення державної влади. А що у дво- чи багатопартійній системі одна група не має звичайно змоги повністю задовольнити свої аспірації без уваги на своїх суперників, у висліді партії примушені шукати компромісів, взаємно модифікувати свої позиції й політику, — узгіднені, як звичайно наближаються до того, що зведе загальним інтересом спільноти. Звичайно, характер партій та міжпартійних взаємин різняться в різних країнах, і нема сумніву, що надмірне розмноження партій, між якими ні чинна амбітних провідників, одна не спроможна здобути згд кандидатів на державних муніципальних посадах. Однак помилкою вважаємо думку, що партія шкідлива для нації, бо розбиває її єдність і т. д.

МОЛОДЬ У СВІТІ

4 до 14 липня відбулася чергова Міжнародна Студентська Конференція в Бірмінгемі, Англія. Була це одна з найбільших студентських конференцій західних країн. Взяли 60 країн вислали своїх делегатів.

Ця Конференція розглядала ряд важливих справ, з яких для української студентської руху найбільш важливими можна вважати виключення ЦЕСУ-у з групи та з еміграційних союзів з статусом „репрезентативної“ та з правом слова і пропозиції на комісіях. Щоправда ЦЕСУ-у до цього часу брав участь також в попередніх Конференціях з подібними правами, однак офіційно досі тільки чехи були визнані на IV-й Конференції на правах подібного статусу.

Сенсационною подією на цій Конференції було відкинення більшістю голосів пропозиції комуністичної студентської юнії у справі наладнання співпраці між обома юніями та скликання спільної конференції. Вирішено, що не може бути мови про будучу співпрацю між обома юніями, однак обговорено питання скликання ширшої конференції, на яку запросять також всі неперисудні національні юнії — в тому також всі юнії комуністичних країн.

Для кращої контролю праці Координаційного Секретаріату (КоСек) вибрано на цій Конференції т. зв. Надзирний Комітет з представників таких країн: Данія, Ірландія, Ізраїль, Малай, Нігерія, Панама, Туреччина і ЗДА. Адміністративним

секретарем КоСек-у назначено Джона М. Топсона з Англії.

Від 26 до 31 серпня відбулася також конференція комуністичної студентської юнії МСС, з черги вже 10-та. Україна заступила в цій юнії на правах інших національних держав. Цією конференцією була подібна проблематика і на конференції західних студентських юній. Між іншими було поставлено на денному порядку питання сегрегації в Африці, якому також західні юнії присвятили чимало своїх уваги.

Фінляндська студентська юнія, одна з західних національних студентських юній, що є членом комуністичного МСС, рішила відкликати своє членство на цьогорічній конференції МСС.

ЦЕСУ-у був заступлений на V-й Міжнародній Студентській Конференції членом Управління, ферментом зовнішніх зв'язків — Всеволодом Мардаком. Він також заступав ЦЕСУ-у на V-й Міжнародній Пресовій Конференції, яка відбулася 16-19 вересня в Гаазі.

XIX Конгрес ЦЕСУ-у відбувся в Бельгії 9-10 вересня в Брюсселі. Там же відбувся в той час Конгрес Ідеологічного товариства „ЗАРЕВО“.

Конгрес „Обнови“ відбувся в Англії 14-17 вересня в Лондоні. Там же проходив під гаслом „Тисячоліття Християнської України“, унітарне поважний успіхом.

Український Пласт в Америці відбув цього року дві успішні зустрічі. Одну у Вінніпегу з у частю канадських українських пластунів та частинно з ЗДА, а другу в Іст Честер біля Нью Йорку, де влаштувано оселе для наших пластунів і пластунок з двома чотиритижневими табором в цьому році.

Загальний З'їзд ССМА відбувся в Канаді в липні ц. р. Були заступлені майже всі краєві суспільні Союзи. З'їзд пройшов з поважним успіхом.

Конференція МЗН Канади — Схід відбулася величаво та з повним успіхом. Крім поважної кількості делегатів і членів МЗН та Вратів Організації, у Конференції взяли участь також представники канадського уряду.

Що приводить до поставлення партій у суспільстві? Годі нам погодитися з тезою, що партія — це виключно самозамкнений колок чи особисте оточення амбітних провідників, згд кандидатів на державних муніципальних посадах. Однак помилкою вважаємо думку, що партія шкідлива для нації, бо розбиває її єдність і т. д.

Вважаємо, що в нормальних умовах в основі політичних партій лежить в першу чергу економічно-соціальне, психологічне та ідеологічне зрізачкування в лоні спільноти, та що крізь ці групи окремі шари населення беруть участь у політичному житті, обстоюючи свої інтереси та впливаючи у свою користь на рішення державної влади. А що у дво- чи багатопартійній системі одна група не має звичайно змоги повністю задовольнити свої аспірації без уваги на своїх суперників, у висліді партії примушені шукати компромісів, взаємно модифікувати свої позиції й політику, — узгіднені, як звичайно наближаються до того, що зведе загальним інтересом спільноти. Звичайно, характер партій та міжпартійних взаємин різняться в різних країнах, і нема сумніву, що надмірне розмноження партій, між якими ні чинна амбітних провідників, одна не спроможна здобути згд кандидатів на державних муніципальних посадах. Однак помилкою вважаємо думку, що партія шкідлива для нації, бо розбиває її єдність і т. д.

МЗН в Шикаго

МУНІВСЬКІ ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНІ

Радісно й величаво зустріли Мунівці Мінесоти вітчанів своїх ідейних та активних Друзів — Люсі Бойко і Петро Каркоца з Мінеаполіс. Вони обоє, які неодноразово виказували свою жертвенну працю в нашій організації та взагалі в суспільно-громадській діяльності, поновилися в церкві св. Юрія Переможця, при великій кількості їх же однодумців та українсько-громадянства. На величавим балі в Доврі Гол, піднесено в їхню честь і многоліт-

т велику кількість тостів та виголошено ряд прихильних їм промов, з-поміж яких треба відмітити слово Голови ЦУ ОДВУ — проф. О. Грановського, Голови ГУ МЗН — Р. Штраменка і швагера Молодого — Ю. Пундіка. Цією дорогою ГУ МЗН і все Членство МЗН в ЗДА поздоровляє Молодята та бажає їм всего добра, щастя і багатства!

З нагоди вітчанів переведено збірку на Націоналістичне Видавництво в Європі, Паризь, яка дала гарний успіх.

МОЛОДЬ В УКРАЇНІ

Нещодавно Москва заплывувала другим вже після війни „З'їздом демократичної молоді“ для кампанії миру. Перший такий з'їзд відбувся кілька років тому в Берліні. Західні репортери назвали його „кару-селено молоді“. На початку серпня ц. р. відбувся подібний з'їзд у Варшаві на якому, за „свідченням“ Москви, були представники від „85 країн, репрезентантів 97 мільйонів молоді“ (коли б так додати число ув'язнених на концтаборах і каторжних роботах, то тільки можна було б заокруглити до 100 міль. — прим. складача).

В Україні зустрічались комедію у Варшаві з не менш брехливою кампанією, як і попередні подібні ації. Партія і комсомол закликали молоді підписувати „петиції за мир“, побикувати при цьому про велику акцію, що її провадитиме вся молодь світу.

Кампанія „миру“ позначувалася зокрема невинністю до реалій, особливо до католічної Церкви в Польщі. Організація для більшої „переконливості“ підняла групу польських священиків для підпису „видавши миру“ проти „підпалачів війни“ — ватиканців.

Останнім часом помітний загострений натиск на українську студентську молоді. Крім фізичного винищування, „добро-вольних“ зголомів для праці на чужині землях у Казахі, стані, на каторжній роботі в Донбасі, тощо, Москва рішила устаточено викрити дугу неспокійної молоді, фальшивою пропагандою і агітацією „всесмутної“ партії в комсомолу.

У зв'язку з цим комсомол преса пише про Львівський Державний Університет ім. І. Франка, який — мовляв — ще незадовільно охоплено впливами партії та комсомолу. Ще не всі студентські бригади (а дільня студентів на бригади для де-

Після війни в Україні тисячі українських жінок примушені залишати своїх дітей напризволе, або брати їх з собою на чужину в колективи, бо від них нічого не залишилось, а працювати примушені за к. н. м.

„Раді Україна“ з 24. травня ц. р. запровадив план підписування проїзних квитків на поїзди для дітей в Мотилівському районі, який нішим піде. Тут організацією дитячих осель і садків ніхто не займається. В міській партії і міській Раді навіть не знають, місця в районі є дитячих закладів. Як вони забезпечені всім потрібним, як там доглядатимуть дітей? Конгресом Фронталь Стівківськ рішався: — Ніхто в нашому колективі не подумав, що матерям нема ні когось залишити дітей. Ясла й дої в нас не відкриті, от і робі, що хочеш“.

За совєтськими даними в усіх ВУЗ-ах СРСР навчається тепер 1.732 тис. студентів. Коли взяти під увагу, що населення України становить 20% всього населення СРСР і що у ВУЗ-ах України навчається 170 тис. студентів, то стає ясно, що в Україні є всього 10% загального числа студентів СРСР.

3 ДІЯЛЬНОСТІ МЗН

Шикаго. — З важливих причин Голова Відділу МЗН в Шикаго, Д-р М. МIRONKOW, мусів зрештитувати із головами МЗН, у Конференції взяли участь також представники канадського уряду.

На Нью Йорку. — На спеціальне запрошення „Гу“ Українського Робітничого Союзу в ЗДА, Відділ МЗН в Нью Йорку (секція „Джирелло“) приготувалася інтенсивно до місцевого виступу на оселі Робітничого Союзу в Глей Спей. Через велику попінь, що намістила східні стей-ти, а зокрема околиці Порт Лаврел, де є оселя Робітничого Союзу, де виступав попінь-спікер перенесено з 21. серпня на 18 вересня 1955. Крім МЗН в цей же день там будуть виступати й інші організації, та визначних індивідуальних мистецьких українських сил.

Рачесть. — В цим добре zorganizованому осередку, де перебуває довголітній „провідний мунівський“ д. Василь Попович, мунівці беруть активну участь в загальногромадській праці і в діяльності Вратів Організації (ОДВУ, УЗХ і МЗН) та виказують велику жертвенність у всіх запланованих акціях. ГУ МЗН висловлює своє признання цьому Відділові за його зрозуміння фінансової допомоги в ризик „Пресово-видавничої діяльності МЗН“, а зокрема складання подяку Петру Я. Зелезу за переведення цієї збірки.

Тін Сіті, Мінн. — Мунівці цього Відділу, які визнають надзвичайні організаторські здібності та велику енергію в різних ділянках суспільно-громадського в культурного життя, виявили себе останнім часом на зовнішню — політичному полі. Мисля на увазі надзвичайно вдалу й доцільну в сьогоднішнім часі демонстрацію української громади в Мінеаполіс —

Розбудова. Держави, ч. 16 за 1955. Зміст: Марко Антонович — Проф. М. П. Вискул, Лев Висковський — Публіцистика Ю. Лили, Леомир Винар — Період Вруна Боніфатія через Кіоса, Петро Голубенко — Поезія еволюція совєтської ідеології, Падло Грицак — Книжнична по татафемому погрому, Олександр Оглоблин — Врати Семен Діонісій, Богдан Діонісій, Ленінізм як концепція бездержавного держави і державне міждержав'я України. Крім того в журналі огляд нових українських та чужинських видань та відділ рецензій.

ПРОМІНЬ

СТОРІНКА МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ В ЗДА (МОЛОДІ ОДВУ)

Редактор Редакційної Колегії — В. НАГІРНИК, Д. ШІПІЛІС, Т. СУЩІК. — Листування й матеріали відсилає на адресу Головного Редактора: W. Nahirniak, — 452 S. 68th St., — Milwaukee, Wis.

Павлина Мигаль Різнюк

МУН У НЕДАВНОМУ

Як націоналістична молоді Нью Йорку й Клівленду може похвалитися з а-початкуванням летунських шкіл МЗН ОДВУ, так націоналістична молоді Шикаго може бути гордою з факту започаткування видання українсько-го журналу англійською мовою „Тризуб“ („Трайдент“). З провідницького журналу-біолетеню став він пізніше одним з поважних українських журналів, друкованим англійською мовою у ЗДА. „Тризуб“ розходився не тільки серед тут родженої української молоді, але також між широкими впливовими кругами американських і канадських політиків, серед визначних осіб, бібліотек та наукових інституцій, як теж між амбасадарів всіх держав у ЗДА.

Маючи нагоду побувати в Шикаго під час світової виставки, у лоні брали участь також українці з окремим павільйоном і мистецькими виступами. При цій нагоді пізнала я ряд молодих й активних членів та дівчат з Шикаго. Михайло Сенчук, Володимир Дідик, мол. та Іван Санчин. В першому числі „Тризуба“ заміною статтю є стаття „Чому український націоналізм?“ Від самих початків молоді була змушена завзято промовувати цілях ідеї українського націоналізму між тут родженою українською молоддю й мусіла зводити боротьбу з впливами демократично-соціалістичних течій, які в початках адміністрації президента Рузвельта були загальною допундирією. Відомо, що ця адміністрація визнавала СССР, навіязала з ним дипломатичні взаємини, старіючись добути його признання, а в той час до урядових інституцій пролізало багато людей лівих переконань, які використовували свої становища для закріплення позицій лівих течій і на боротьбу з усіма націоналістами. Тому тим більше треба подивлятися націоналістичну молоді Нью Йорку, що в той несприятливий час для ідей українського націоналізму вона не вважала їх популяризувати й несли та знайшли підкреслювати, що для української поновленої нації єдиний рятуючий — це Українська Національна Революція.

Рішуче належить признання українській молоді Шикаго за те, що протягом одного року масово вступає до Відділу МЗН, захоплюється українським націоналізмом всупереч непопулярності націоналізму серед американців. І це тим більше, коли взяти до уваги, що ця молоді згодом не відмовляється лише сходити на відділи, доповідати, влаштуванням різного роду імпрес, творенням спортивних дружин, спортивних змагань, а виступами на Націоналістичному Дні в Шикаго й інших місцевостях, — а при цьому до видання націоналістичного журналу (вперше біолетеню) англійською мовою п. н. „Мунів Вісті Тризуб“, вважаючи, що тільки друкуванням словом можна було знайти шлях до серця тут родженої української молоді та до сумління чужинця до світу. Не зважаючи на труднощі й перешкоди, націоналістична молоді Шикаго реалізує свої задуми і вже у листопаді 1955 р. випускає перше число „Тризубу“ на диктильній, присвячене популяризації МЗН і завдання цієї молодечої організації. Редакторами „Тризубу“ були в

Шикаго Михайло Сенчук, Володимир Дідик, мол. та Іван Санчин. В першому числі „Тризуба“ заміною статтю є стаття „Чому український націоналізм?“ Від самих початків молоді була змушена завзято промовувати цілях ідеї українського націоналізму між тут родженою українською молоддю й мусіла зводити боротьбу з впливами демократично-соціалістичних течій, які в початках адміністрації президента Рузвельта були загальною допундирією. Відомо, що ця адміністрація визнавала СССР, навіязала з ним дипломатичні взаємини, старіючись добути його признання, а в той час до урядових інституцій пролізало багато людей лівих переконань, які використовували свої становища для закріплення позицій лівих течій і на боротьбу з усіма націоналістами. Тому тим більше треба подивлятися націоналістичну молоді Нью Йорку, що в той несприятливий час для ідей українського націоналізму вона не вважала їх популяризувати й несли та знайшли підкреслювати, що для української поновленої нації єдиний рятуючий — це Українська Національна Революція.

та що завданням еміграції є всіма силами й засобами допомогти Організації Українських Націоналістів виконати свою місію.

Через три роки націоналістична молоді в Шикаго видавала місячний журнал „Тризуб“. Щойно в 1939 р. Центральна Управа ОДВУ переклала даліше видання цього журналу, змінюючи також місце осідку редакції й адміністрації на Нью Йорк. В той час до Нью Йорку прибув з Мінска, Па., після закінчення своїх журналістичних студій на Петебурзькому Університеті, молодий і здібний журналіст — Роман Ляпка. В Нью Йорку познайомився він з провідними членами ОДВУ й МЗН і, працюючи в тих організаціях, скоро доповнивши своє знання в українській проблематиці, посвятивши своє знання, час й енергію зокрема редагуванню журналу „Тризуб“. В той час цей журнал став дійсно зразковим і популярним не тільки між українською молоддю, — але, як вже згадало, повинен — і серед чужинного світу. Численні місця й університетські бібліотеки зверталися до адміністрації „Тризуба“ з проханням вислати їм цей